

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ GENEL SEKRETERİ
HAYDAR KUTLU YOLDAŞIN TKP'NİN SESİ RADYOSUNDA YAPTIĞI 1 MAYIS KONUŞMASI:

Mayıs ayı uyanıştır, canlılıktır, umuttur BİRLİK İSTEMEK DEĞİL BİRLİĞİ GERÇEKLEŞTİRMEK ZORUNDAYIZ !

İşçiler, emekçiler, gençler, aydınlar,
Yoldaşlar, kardeşlerim!

Yoksul ülkemizin, acılı halkımızın
üzerine çullanan uzun ve amansız ka-
rakıştan sonra Mayıs güneşi parlamaya
başlıyor. Mayıs ayı uyanıştır, canlılıktır,
umuttur.

Karakış gibi uzun ve amansız sürdü
ülkemizde diktatörlük. Henüz sonu gel-
medi. Ama 1 Mayıs 1987'ye uyanış-
la, umutla giriyor halkımız.

Baskı ve zorbalığın bütün amansız-
lığı ile estiği o karanlık günlerde ge-
leceğe ilişkin umudumuzu, işçilere,
gençlere, halkımıza olan inancımızı
haykırmakta haklıydık.

"Bugün her köşeden iş, ekmek, öz-
gürlük, demokrasi isteyen sesler geli-
yor. Yılgınlık, suskunluk perdesi yırtılı-
yor. Yurdun dört bir yanından hakkını
arayanların sesi yükseliyor. Grev bay-
rakları açılıyor, hak direnişleri yükseli-
yor, dayanışma eylemleri yayılıyor. Dal-
ga dalga bir mücadele, dostluk ateşi iş-
çi sınıfı sıralarını, gençlik saflarını, bü-
tün toplumu yavaştan sarsıyor."

İşçi sınıfının, emekçi halkın mücade-
lesi böyledir. Bu mücadele seralarda,
limonluklarda boy atmaz. Sağlıklı buğ-
day başaklarının yeşerdiği sert toprak-
lardaki gibi yükselir. İleri atılır, duraklar,

geri çekilir ve yeniden gür bir biçimde
boy verir. Bu nedenle yığınlardaki ses-
sizlik dönemleri acelecileri şaşırır,
umutsuzluğa sürükler. Buğday tarlala-
rının dilinden anlayanlar ancak, onlar o
sessizlik günlerinde tohumların bahara
hazırlığını sezebilir.

Bizde de böyle geliyor halkımızın
mücadelesi. Yavaş ama kararlı ve her
adımında biraz daha güçlenerek.

Bugün gelişen, büyüyen toplumsal
muhafelet, daha 12 Eylül gününde dik-
tatörlüğün grevleri durdurma emrine

boyun eğmeyen işçilerin, "teslim ol!"
çağırısına uymayan ilericilerin, yurtse-
verlerin, devrimcilerin direnişleri ile
başladı. Bir dizi protesto, direniş ey-
lemleriyle sürdü. Olağanüstü zor koşul-
larda illegal bildiriler, gazeteler konu-
şmalarla halka gerçekleri açıklama, ay-
dınlatma çabaları ile gelişti. Zindanlar-
daki direnişlerle, tutuklu ailelerinin pro-
testoları ile, aydınların özgürlüğü, de-
mokrasiyi savunan dilekçe eylemi, öğ-
renci gençliğin ek sınav hakkı için imza

Arkası 10. sayfada

Türkiye Maden-İş Sendikası GYK ve Banksen GYK'nun 1 Mayıs Bildirileri

DEMOKRATİK - ÖZGÜR BİR TÜRKİYE İÇİN SESİMİZİ DAHA GÜR YÜKSELTELİM

DİSK'e bağlı Maden-İş ve Banksen
Genel Yürütme Kurulları, birer bildiri
yayınlayarak tüm işçilerin 1 Mayıs bay-
ramını kutladılar.

Maden-İş GYK'nın 27 Nisan günü
1 Mayıs bildirisinde, yasaklarla, baskı
ve zorbalıkla işçi sınıfımızın 1 Mayıs
geleneğinin unutturulamayacağı vur-

gulanarak şöyle deniyor: "Bu yıl 1987
1 Mayıs'ı, 1977 1 Mayıs katliamının
10. yıldönümüne rastlamaktadır. 12 Ey-
lül 1980'de 'terörü önleyeceğiz' diye
darbe yapıp yönetime elkoyanlar 1 Ma-
yıs 1977 katliamını yapanları bulup or-
taya çıkartacaklarına, DİSK'in kurucu-
su ve sendikamızın genel başkanı Ke-
mal Türkler'i katledenleri ortaya çıkar-
acaklarına, katliama uğramış, teröre
muhatap olmuş sendikalarımızı ve on-
ların yöneticilerini eline geçirdiği silah
ve devlet gücüyle terörize etmişlerdir.
12 Eylül öncesinin sokak terörü, darbe
sonrası devlet terörüne dönüşmüştür."

Maden-İş bildirisinde işçi sınıfının
mücadelesini yükseltmekte olduğuna
dikkat çekilerek şöyle deniyor: "İşçi
sınıfımız birliğinin pekişmesi, diğer
emekçi güçlerle kaynaşması, dostlarını
mücadeleye esinlendirmesi yönünde
ciddi adımlar atmaktadır. Evren-Özal
diktatörlüğünün baskı ve yasaklarına
rağmen, Alman ilaç Sanayii, Netaş,
Derby işçileri hakları için grev alanları-
na çıkarak diktatörlük döneminin zorlu
mücadele örneğini gösterdiler. Halkı-
mız bu haklı grevlerin yanında yerini al-
dı. Yurt içinden ve yurt dışından örnek

Arkası sayfa 13'de

TKP İstanbul İl Komitesinin 1 Mayıs Bildirisi ONURLU BİR YAŞAM İÇİN ELELE !

İşçi arkadaş, emekçi dost,

1 Mayıs bizim günümüz. Yüreğimiz coşku, dostluk, sevgi dolu. 1 Ma-
yıs işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma günü. 1 Mayıs işçilerin bay-
ramı.

Bu 1 Mayıs'ta içimizde kanayan bir yara var. Çünkü, bayramımızı
kutlamak 7 yıldan bu yana yasak. 10 yıl önce 1 Mayıs 1977'de işçile-
rin yığinsal gösterilerine saldırarak 36 can alan karanlık eller hala orta-
ya çıkarılamadı, cezasız bırakıldı. Ama 1 Mayıs yasaklandı.

1 Mayıs'ı yasaklayanlar, 1 Mayıs katillerini koruyup saklayanlar tüm
sendika, demokratik haklarımızı da yasaklara boğdular. Elimizi kolumuzu
bağlayıp emeğimizi dizginsiz sömürmek için, halkı susturup yurdumuzu
rahatça yağmalamak için demokratik hakları yok ettiler.

Bu yasak zinciriyle ve demokrasiyi yok ederek ülkemiz nereye götü-
rüldü?

Arkası sayfa 13'de

Komünist Yarışma:

ÜÇ YILDA TOPLAM 12.006 MEKTUP !

Parti merkez organlarını, yazışma adresine mektupla haber ve yazı göndererek besleme yarışmasının üçüncü yılına ilişkin değerlendirmemize bir önceki Atılım'da yer verdik. Bu sayıda, gelenekselleştiği üzere en başarılı yarışmacılarımızın adlarını yayınlıyoruz. Ayrıca son dönem sayısal dökümünü ve üç yarışma döneminin karşılaştırılmasını olanaklı kılan bir tabloya yer veriyoruz. Değerlendirmelerimiz elbette salt sayısal göstergelere değil, parti

merkez organlarında görevli yoldaşlarımızın yıl boyunca tuttıkları kayıtlara dayanıyor. Tablodan da görüleceği gibi son üç yıl içinde elimize toplam 12.006 mektup geçmiş ve bunların her biri tek tek, sayısı sınırlı görevli yoldaşlarca okunarak değerlendirilmek üzere tasnif edilmiştir. Verilen sayıların yalnızca mektup adedini gösterdiğini, her bir zarftan çoğunlukla birden fazla yazı çıktığını ayrıca eklemeliyiz. Şimdi durum nedir? Kısaca tekrarlayalım: Toplam

sayıda düşüş vardır. Partimizle yeni tanışarak bize ilk kez yazanların, partimize başvuran sıradan emekçilerin sayısındaki artış sürüyor; ancak düzenli yazan, istikrarlı katılım gösteren muhabir ve yazarlarımız azalmıştır. Bunun kaçınılmaz sonucu olarak, gelen haber ve yazıların günün artan gereksinimlerine yanıt verme düzeyi düşmektedir.

Elbette koşullar üç yıl öncesine oranla farklıdır. Başka tür olanaklar artmıştır. Parti üyelerimiz çoktan yüzlerini yığınlar dönmüş, parti örgütlerimiz yığınlarla, onların günlük mücadeleleri ile daha sıkı bağlanmıştır. Şimdi Atılım, partimizin sesi, görüşleri daha geniş kesimlere ulaşıyor, daha geniş yığınlarda yankı uyandırıyor. Parti örgütlerimiz daha düzenli, daha kolektif ve sonuçta daha etkili bir çalışmaya yürütüyorlar.

O zaman, bu olumlu geliş-

menin parti merkez organlarına daha iyi yansımaları için, yazışma adresi olan-ğını daha verimli kullanmalıyız. Şimdi bize gerekli olan daha tam, daha ayrıntılı enformasyon, daha yetkin, daha nitelikli yazı, güvenlik koşullarına dikkat ederek daha fazla deneyim aktarımıdır.

Partimiz ile yeni tanışan işçileri, emekçileri, gençleri parti organlarına doğrudan başvurmaya daha çok özendirelim!

Yığın mücadelelerini, politik gelişmeleri, ele alan daha tam ve nitelikli haber, yazı ve makaleler, çalışmalarımıza ve deneyimlerimize ilişkin daha doyurucu, daha kapsamlı yazılar gönderebiliriz!

Üç yılın yarışma deneyimi şunu kesinlikle doğrulamaktadır: Her birimiz, bu hedeflere ancak "Daha fazla haber, daha fazla yazı" belgisini kılavuz edinirsek ilerleyebiliriz.

En Başarılı Yarışmacılar

Ali Yavuz, Atina Gönüllü Muhabiri, Barış Emekçi Kolektifi, Derê, Çiyê, Deniz Can, Gürsel Güner, Hayat Denilen Kavga Grubu, P. Akin Grubu, Savaşkan Kolektifi, 15 Şehitler Grubu, 16 Mart Gençlik Birimi.

DALLARA GÖRE BAŞARILI OLAN ÖTEKİ YARIŞMACILAR

Yurtiçinden düzenli haber: Abdülkerim K., Nefer Kızılırmak, Özgür Düşünür.

Yurtdışından haber-yazı: M. Bilir, Mehmet Kaplan, Şafak Karadeniz, Ürün Doğdu, Yunanistan'dan Bir Çalışma Grubu, Yunus, Yeni, Gün.

Parti yaşıamı: Cemile Karadeniz, K.Ferit, S.Yaz.

Enformasyon: Bilge Kanatlı
Önemli haber: M.Firat, OD-TÜ'den Musa, İbrahim Nefer, Muş'taki Amerikan üssüyle ilgili haberi gönderen gönüllü muhabir, Kerbelâ Mahzun.

İşçi mektubu: Engin Fırat, Ersin Ekin, Çeliğe Can Veren-

ler, Gül-Suna Eylem, Bir Emekçi Kadın, Kırmızı Karanfil, M. Soğun, M.Sevim, Nurşirvan, Rojda Cihan.

Türkiye Kürdistanı'ndan mektup: A. Salim, Liceli, S.Yoldaş, Tayro, Yekem Şahin.

Kadın mektubu: Amatör, Füsün Işık, R.Meryem Karakız.

Gençlik mektubu: Asi İrmak, Cem Yıldız, Duygu Çapar, Güneş Umut Çelik, Hatice Eren, Hürriyet Z.Onur, Selahattin Yıldırım, Suphi Yılmaz, Oktay Salih, Yetkin Özer.

Şiir: Feridun Ak.
Öykü: Göksel Işık ("Köyde, mayın, kentte iş kazasıydı onları bekleyen"), İsmet Demirci'nin anısına "Yolda" başlıklı öykü.

Cezaevi mektubu: Ronay.
Röportaj: Dilxweş Servan (Diyarbakır cezaevinde 4 yıl kalmış bir yurtseverle kendi sesinden Kürtçe olarak yaptığı röportaj.)

Yığın çalışması deneyimi: Mesut Yoldaş, U.Bulutlar.

İzlenim-Değerlendirme: Candan Güven, Gülbahar, Mahmut Mekik, Seyfettin Ataman, Yurdakul, Zelay.

İnceleme-Araştırma: İ.Demirci, Ulaş Tunaboyu, Zeynep Işılgün.

Ayrıca geçen yarışma döneminde şu yarışmacılarımız öne çıktı:

Ekim Can, Elif Ezer, Filiz Coşkun, Güneş Göçmen, Hülya Eren, H.Rêzan, İki İpek Grubu, Kızıdere, Nilgün Işık, Onur Özgür, Orhan Utku, Orhan Karadeniz, Tayfun Uslu, Ufuk Can, Umut Çalışma Grubu, Zafer Çakır.

Sayılarla Bir Yıl

Bu yarışma döneminde yazışma adresimize 3322 mektup ulaştı. Yani elimize günde ortalama 9 mektup geçti. Bunların 2386'sı (% 71,8) yurtiçinden, 936'sı (% 28,2) yurtdışından postaya verilmiş.

Yurtiçinden gelen mektupların 1445'i (yurtiçi toplamının % 60,5'i) İstanbul'dan postaya verilmiş. Öteki iller ise inişli çıkışlı bir gelişme izliyor. Şimdiye kadar yurtiçinden toplam 58 ilden ve birçok ilçeden mektup aldık. Henüz mektup alamadığımız illerin adları ise şöyle: Amasya, Artvin, Bilecik, Bingöl, Çankırı, Hakkari, Isparta, Muğla ve Rize.

Bu yarışma döneminde yurtdışından gelen mektuplardaki düşüş, yurtiçi mektuplardakinden daha fazla. Üçüncü dönemde, yurtiçinden gelen mektup sayısı bir önceki yıla göre yaklaşık % 16 oranında düşerken, yurtdışı mektupları bir önceki yıla göre yaklaşık % 36 oranında düşmüştür. Bu yarışma döneminde yurtdışından gelen toplam 936 mektubun 273'ü Federal Almanya ve Batı Berlin'den, 241'i Yunanistan'dan, 125'i ise Fransa'dandır.

Üç Yarışma Dönemine İlişkin Tablo

	Yurtiçi	Yurtdışı	Toplam	Yakl.gün.-ort.
1.Yıl	2914	1457	4371	12
2.Yıl	2844	1469	4313	12
3.Yıl	2386	0936	3322	09
Üç-yılın topl.	8144	3862	12006	-

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, saklı kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!

Yazışma adresimiz:
BOX 16 367 S 103 27
Stockholm-İSVEÇ

Nükleer Silahlar ve Türkiye

●Ahmet ALAN

Avrupa'daki orta menzilli nükleer füzelerin kaldırılması için Cenevre'de yürütülen Sovyet-Amerikan görüşmeleri, dünya kamuoyunun dikkat merkezinde. Diyebiliriz ki, halklar bu konudaki her gelişmeyi, her yeni açıklamayı, şimdiye kadar görülmemiş bir dikkat ve iyimserlikle izliyor. Bu doğal ve nitel bakımdan yeni bir olgudur. Çünkü SBKP MK Genel Sekreteri M. Gorbaçov'un birbirini izleyen, son derece esnek ve yapıcı önerileri, nükleer füzelerin en yoğun bulunduğu, NATO ile Varşova Antlaşması'nın neredeyse bu; run buruna olduğu Avrupa'dan bu tür silahların ortadan kaldırılması olanaklarını öylesine artırdı ki, SSCB ile ABD arasında belki de ilk kez bu kadar reel bir yaklaşma söz konusu.

27 Nisan'da Sovyet tarafı somut bir anlaşma tasarısı ve ek belge taslaklarını Amerikan heyetine sunarak bu yaklaşmanın artmasına katkıda bulunabilecek yeni bir girişimde bulundu. Nitekim Sovyet tasarısı Amerikan tarafının daha önceki taslaklarını ve açıklamalarını da dikkate alıyor. Kaldı ki, Sovyetler Birliği kendi anlaşma tasarısını ortak anlaşma metni için bir temel olarak görüyor, şu ya da bu ölçüde değişebileceğini, ekler yapılabileceğini belirtiyor. Sovyet heyeti Başkan Yardımcısı A.Obuhov, Avrupa'daki orta menzilli füzelerde "sıfır çözüm" formülünün yanısıra, bu kıtadaki 500-1000 kilometre menzilli füzelerde de "sıfır

çözüm" yolunda indirim için görüşmeye hazır olduklarını hatırlattı. Sovyet tasarısının, yeni tür orta menzilli silah geliştirmenin yasaklanmasını da içerdiğinin bildirdi. "Tasarımız, söz konusu füzelerin bulunduğu, kaldırılacağı yerlerdeki üslerde, depolarda, söküleceği tesis ve işletmelerde doğrudan sıkı ve karşılıklı denetimi temel alıyor" dedi.

1945'de ABD Hiroşima'ya atom bombası atarak ilk anda 140 bin, daha sonra da 100 bin kişinin canına kıydı. Bugün dünyamızda 50 binin üstünde nükleer başlık birikmiş bulunuyor. Bunların toplam yıkım gücü Hiroşima bombasının iki milyon katına eşit. Bu bomba ilk anda 140 bin kişiyi öldürdüğüne göre, bugünkü nükleer potansiyel, 5 milyarlık dünya nüfusunu birkaç kez yoketmeye yeterli demektir. Taraflardan hiçbirinin nükleer savaş başlatması söz konusu olmadan da bu cehennem yangını başlayabilir. Son derece karmaşık araçlardan birinde küçük bir arıza, bilgisayarlarda ufak bir hata ya da parmağı düğmedeki subayın bir anlık dikkatsizliği korkunç bir yıkıma yolaçabilir. İnsanlığın 5 bin 500 yıllık tarihinde meydana gelen 14 bin 513 savaşta toplam 3 milyar 640 milyon insan ölmüşken, bu kez tüm uygarlık bir anda yokolabilir.

Uzmanlar, bilim adamları bu korkunç olasılık karşısındaki uyarılarını dünya kamuoyuna duyurmak için çabalarını artırıyor. SHP G. Başkanı E.İnönü de bir nükleer fizikçi olarak bu genel görüşü paylaştığını 21 Nisan günü "Pravda" gazetesine verdiği demecinde dile getirdi. E.İnönü şöyle diyor: "Ben Mihail Gorbaçov'un nükleer silahların azaltılması ve tamamen kaldırılması niyetindeki samimiyetine inanıyorum... Ben,

Arkası 12. sayfa

"Filistinlilerin birlik forumu"

FKÖ'nün en yüksek organı Filistin Ulusal Konseyi'nin Cezayir'in başkentinde yapılan toplantısı, örgütün birliği yönünde önemli bir adım oldu. FKÖ "Filistinlilerin birlik forumu" belgisiyle yapılan bu toplantıdan daha da güçlenerek çıktı. Filistin halkının yürüttüğü haklı savaşın strateji ve taktiği konusunda, FKÖ içindeki görüş ayrılıkları giderildi.

FUK toplantısı öncesinde FKÖ Yürütme Komitesi'nin bir açıklama yayınlarak, 1985 Şubat'ında varılan Amman anlaşmasının iptal edildiğini duyurması, toplantının başarısında önemli bir rol oynadı. Bu anlaşma Ortadoğu görüşmelerine katılmak üzere ortak bir Ürdün-Filistin heyeti oluşturulmasını da öngörüyordu. Filistin KP'nin de MK P. Büro üyesi S. Necib'in yönetiminde bir heyetle ilk kez FUK toplantısına katılması da birlik ortamının oluşmasında etkili oldu.

Toplantıda alınan karar uyarınca, FKÖ üyesi 9 örgütten 6'sı bundan böyle FKÖ Yürütme Komitesi ve öteki yönetim organlarında birlikte çalışacak. Bu örgütler şunlar: Arafat'ın yönetiminde F.Ulusal Kurtuluş Hareketi-El Fetih, Havatme'nin yönetiminde F.Demokratik Kurtuluş Cephesi, Habaş'ın yönetiminde F. Halk Kurtuluş Cephesi, Filistin Komünist Partisi, F.Kurtuluş Cephesi ile Arap Kurtuluş Cephesi. FUK, El Saika Örgütü, FHKC-Genel Komutanlık ve F.Halk Savaşım Cephesi'ni, FKÖ içinde çalışmayı devam ettirmeye çağırdı.

Filistin Ulusal Konsey toplantısında onaylanan Politik Deklarasyon'a göre Filistin halkı meşru hakları (yazgısını özgürce belirleme, bağımsız, egemen devletini kurma, yurda dönme vb.) için savaşımı politik yöntemlerle, yığın mücadelesi yöntemleriyle ve askersel yöntemlerle sürdürecektir. Belgeler uyarınca, FKÖ BM'in gözetiminde, BM G. Konseyi'nin 5 daimi üyesi ile ilgili ta-

rafların katılımıyla uluslararası Ortadoğu konferansının toplanması için özel çaba harcayacak. Y.Arafat'ın yönetiminde yeni bir Yürütme Komitesi seçen F.Ulusal Konseyi organları, FKÖ'nün böyle bir konferansa eşit hakla katılmasını güvence altına almakla görevlendirildi. Temel belge olan Politik Deklarasyon FKÖ'nün sosyalist ülkelerle ilişkileri güçlendirmesi görevini getiriyor. FKÖ'nün Suriye, Ürdün, Mısır ve Lübnan ile ilişkilerine yeni bir doğrultu kazandırdı ve bu bütün örgütlerce onaylandı.

FUK toplantısına 100'ün üstünde heyet katıldı. Arap Birliği ile İslam Konferansı genel sekreterler düzeyinde temsil edildi. Bu da Filistin halkının dayısıyla dayanışmanın yükselişini ortaya koydu.

Almeyda serbest bırakılmalıdır

Hakkındaki yasağa karşı Şili'ye giden ve Santiago hava alanında tutuklanarak ülkenin güneyindeki 'Chile Chico' yöresine sürgün edilen Şili Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Clodomiro Almeyda ile dayanışma tüm dünyaya yayılıyor. 1973'deki faşist darbeye devrilen Allende hükümetinde dışişleri bakanlığı yapmış olan Almeyda'nın serbest bırakılarak tüm haklarının tanınması istemi, politik, dinsel ve ideolojik görüş farklarına karşın çok geniş çevrelerce dile getiriliyor.

Santiago'da Almeyda'nın serbest bırakılması istemiyle gösteriler birbirini izlerken, sürgündeki bu yiğit yurtsever bölge halkı polis engellemelerine karşın ziyaret ediyor, dayanışmasını duyuruyor. ŞKP başta olmak üzere, muhalefet güçleri ortak açıklamalar yaparak ŞSP liderinin tüm haklarının tanınmasını istiyor. Uruguay KP yönetiminden, Arjantin hükümetine, Sovyet Sendikalar Birliği'nden İspanya hükümetine, Avrupa kiliselerinden Ortak Pazar parlamentosuna dek en geniş güçler Pinochet diktatörlüğüne mesaj ve telgraflarla başvurarak, protesto eylemleri yaparak faşist rejimin keyfi uygulamalarını kınıyor, Almeyda'nın ve öteki politik tutukluların serbest bırakılmasını istiyor.

Türkiye komünistleri tutuklanıp sürgün edilen C. Almeyda üzerindeki tüm baskı ve kovuşturmalara son verilmesini, gaspedilen haklarının geri verilmesini istiyor. Partimiz faşist rejime karşı zorlu bir savaşım veren Şili halkının yanındadır, onun haklı savaşımıyla dayanışma içindedir. C. Almeyda serbest bırakılmalıdır!

Amerikan tarzı bir vakıf

• Mehmet ERGÜL

"**Türk Demokrasi Vakfı**" adlı bir vakıf kuruldu. Kurucular arasında ENKA Holding'in patronu Şarik Tara, Kutlutaş Holding'in sahibi Nurettin Koçak, Cumhurbaşkanı Evren'in Dış İlişkiler Başdanışmanı Prof. Suat Bilge, hükümet sözcüsü Mesut Yılmaz, ayrıca birçok ANAP yöneticisi var.

Vakfın kurucuları, "siyasi ve ekonomik konularda seminerler, tartışmalar düzenleyeceğiz, böylece 'bağımsız' politikaların üretilmesine katkıda bulunacağız" diyorlar ve şunu ekliyorlar: "Biz aslında bu vakfı kurmakla solun kozlarını elinden almak istiyoruz. İnsan hakları, demokrasi, uluslararası hukuk, ülkede hukukdüzeninin sağlanması gibi kavramlar ve uygulamalar solun önemli propaganda araçlarından biri olmuş yıllar yılı. Şimdi, bu vakıf aracılığıyla artık bu kavramları biz işlemeye çalışacağız" (**Cumhuriyet**, 9 Mart 1987).

İlk bakışta denebilir ki: Ne kadar güzel... Adı üzerinde: Bir vakıf... Herhalde hayırlı bir iş için kurulmuştur. Hem de, "demokrasi" adını taşıyor. Üstelik bizim eksik bulduğumuz bir gerçeği, kabul bile ediyorlar. Geçmişte hukuka, insan haklarına, demokrasiye solun sahip çıktığını belirtiyorlar. Öyleyse, şimdi "demokrasiyi benimsetmek" için, biraz geç de olsa, zararı yok, herhalde hükümet partisi de harekete geçecek. İlk ağızda böyle düşünebilirsiniz.

Oysa öyle mi? "Demokrasiyi yerleştirme ve yaygınlaştırma" amacı güdeceklerini öne süren vakıf yöneticilerinin hükümeti, siyasi yasakları kaldırmak için, dört yıldır kılıni bile kıpırdatmış değil. Şimdi de işi yokuşa sürmek için bin bir çetrefil yola başvurmaktan başka ne yapıyorlar?

Soruyorsunuz: Neden işkenceler hâlâ sürüyor? Neden Sendikalar Yasası çağın gereklerine uygun duruma getirilmiyor?

Neden ergin nüfusun hiç de azımsanmayacak bir kesimi, 1,5 milyondan fazla insanımız, "güvenlik soruşturması" ile kendi öz yurdunda "sakıncalı" ilan edilmiş, bütün kapılar yüzüne kapatılıyor?

Madem demokrasi deniyor, "serbest dolaşım" için Batı Avrupa ülkelerinin kapısı çalınıyor da, 300 bin yurttaşımıza neden pasaport verilmiyor?

Madem insan hakları deniyor, 14 bin insanımız yurttaşlıktan atılmış durumda ve bu keyfi kararın kaldırılması için hiçbir şey yapılmıyor?

Öyle anlaşıyor ki, söz konusu vakıf, çıplak diktatörlükten parlamenter görünümü otoriter bir rejime geçişte yeni-tutucu (neo-konservatif) görüşlerin ülkemizdeki bellibaşlı merkezlerinden biri olmayı amaçlamaktadır. Vakıf, adının bir bölümü de içinde, ABD'deki "Milli Demokrasi Vakfı"nın (**National Endowment for Democracy**) model almıştır. Nitekim Başbakan Özal'ın danışmanı ve Citibank'ın eski Türkiye

temsilcisi Güneş Taner de bunu gizlemiyor. Taner, yeni kurulan vakfı, ABD'de işadamları, politikacılar ve öğretim görevlilerinden oluşan "**beyin tankı**" kuruluşlara benzetiyor.

Gerçekten de vakıf, ABD'nin "Kamu Diplomasisi ve Demokrasi Projesi"ne uygun biçimde kurulmuştur.

"Kamu Diplomasisi ve Demokrasi Projesi"

Haziran 1982'de ABD Başkanı Reagan, İngiliz parlamentosunda, sosyalist ülkelere karşı "**Haçlı Seferi**" açtıklarını ilan etti. "Komünizmi tarihin çöp sepetine göndereceğiz" iddiasında bulundu. Bu amaçla ve dünyada Amerikan tarzı bir demokrasinin altyapısının geliştirilmesi için her yola başvuracaklarının söyledi. Ardından 14 Ocak 1983'te dünya ölçüsünde antikomünist propagandanın eşgüdümünü öngören 77 sayılı Başkanlık Yönergesi'ni imzaladı. İç kullanım için olan bu yönerge, Şubat 1983'te ABD Dışişleri Bakanlığı'na da ha genel bir biçime büründürüldü, "Kamu Diplomasisi ve Demokrasi Projesi" adıyla ilan edildi. Projeyi yürütmek için de, Aralık 1983'te "Milli Demokrasi Vakfı" kuruldu.

Bu projenin bir parçası olarak ABD yönetimi, gelişmekte olan ülkeler için uzun erimli, 20 yıllık bir program hazırladı. Hatta, ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı **Elliott Abrams**, "Demokrasi Projesi"nin Türkiye üzerinde bir "deneme" niteliği taşıdığını belirtti. Abrams, "Türkiye, eğer demokrasiye geçişi başlatabilirse, başkalarına gösterebileceğimiz paha biçilmez bir örnek olarak değer taşıyor" dedi (**Milliyet**, Mümtaz Soysal, 22 Haziran 1983). Geçilmesi öngörülen "demokrasi", elbette ABD'nin gelişmekte olan ülkeler için öngördüğü, Komünist Parti'ni dışlayan, solu etkisiz kılacak, parlamenter kılıflı, Amerikan yörüngesinde bir rejimden başka bir şey değildi.

1983'te ilan edilen Amerikan "Demokrasi Projesi"nin ana hatları nelerdi? Türkiye'de bu amaçla neler yapıldı?

1) **Amerikan tarzı demokrasinin teori ve pratiğine uygun politik yöneticiler yetiştirmek. Özellikle, seçkin bir tabakaya ABD politik sisteminin ana ilkelerini aşılamak.**

Bu amaçla, 1983 yılında siyasi partiler kurulurken, ABD Büyükelçisi Strausz-Hupe ve Başkonsolos Daniel Newberry, hemen hemen bütün parti kurucuları ile tek tek görüştüler (**Milliyet**, 8 Mayıs 1983). Yalnız bununla da yetinmediler. "Yaşı 40'in altında olan ve istikbal vâdeden bazı politikacı adaylarını da ABD'ye davet ettiler" (**Tercüman**, Yavuz Donat, 1 Mart 1983). Birçok adayın kabul ettiği belli. Cüneyt Canver ve Fikri Sağlar, Amerikan Genç Liderler Derneği'nin ve Amerikan Siyaset Oluşturma Merkezi'nin yaptığı çağırışı reddettiler (**Kocaeli Gazetesi**, 22 Ekim 1984; **Hür-**

riyet, 5 Haziran 1986). Anavatan Partisi'nin seçim kampanyası ise, doğrudan **Bechtel** tekelinin uzmanlarınca planlandı (**Milliyet**, 13 Kasım 1983). Özal ise, iki aylık Amerika gezisinden sonra ANAP'ı kurarken ilk siyasi konuşmasını **Propeller** Kulübü'nün İstanbul şubesinde yaptı. Yanında Başkonsolos Newberry oturuyordu. Her "müteşebbis"e açık olmayan bu kulüp, 300 kadar Türk ve Amerikan "seçkin" işadamlardan oluşuyor.

2) **Seçilmiş kitle haberleşme araçlarına, gazetelere, dergi ve yazarlara mali destek de dahil, her türlü desteği vererek, "ülkede ana demokratik kurumları güçlendirmek".**

Bu amaçla **Washington Post** gazetesinin 1983'te ölen Genel Yayın Müdürü **Alfred Friendly** adına burslar kuruldu. Bu burslarla bazı gazeteciler ABD'ye çağırıldı. Örneğin, **Tercüman** gazetesi Genel Yayın Müdürü Hakkı Ocal, bu bursla ABD'ye gitti. Ocal, şimdi **Amerika'nın Sesi Radyosu** Türkçe Servisi'nde çalışıyor.

3) **Eğitim sistemi, özellikle üniversiteli gençler üzerinde ABD'nin etkisini yaymak.**

Bu amaçla "Gençlik ve Demokrasi" konusunda seminerler düzenlenmesi, kitaplar basması için Profesör Aydın Yalçın'ın çıkardığı **Yeni Forum** dergisine Amerikan Milli Demokrasi Vakfı tarafından bir yıl için 100 bin dolar verildi. (**YeniGündem**, 22-28 Şubat 1987).

4) **Yargı kurumlarını, emniyet örgütünün ABD'nin uygun gördüğü tarzda etkilemek.**

Bu bağlamda, "Demokrasi Projesi"nden sorumlu Elliott Abrams, Temmuz 1984'te Türkiye'ye geldi. "İnsan hakları konusunda Türkiye'yi eleştirmeye kalkışan önce haritaya baksın" dedi. Amerikan Büyükelçiliği görevlileri, "**Türkler şiddeti seven bir toplum oldukları için zaten işkenceye alışkındırlar**" diye Abrams'a rapor verirken, Abrams da, "Türk polis örgütünü çağın koşullarına uygun olarak daha da geliştirip güçlendireceğiz" diyor (**Hürriyet**, 12 Temmuz 1984). Ardından Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı anti-terör timler kuruldu, polis şefleri eğitim için ABD'ye gönderildi.

5) **"Hür işçi hareketlerini desteklemek için dünya ölçüsünde girişim" amacıyla komünizme karşı olan sendikaları ve sendika yöneticilerini desteklemek.**

Bu amaçla, Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü'nün (AAFLI) faaliyetleri daha da hızlandırıldı. AAFLI'nin düzenlediği seminerler ve bu seminerlere katılan işçilerin sayısı artırıldı. 1980 yılında AAFLI seminerlerine katılan işçi sayısı 929 iken, bu sayı 1984 yılında dört kattan çok artıp 4037'ye çıktı. **Yeni Forum** dergisi yazarı ve birkaç ay öncesine kadar Türk-İş Eğitim Sekreteri olan Kaya Özdemir, AAFLI'nin bu faali-

Arkası 11. sayfada

20. Kongresi, Leninci Komsomol'un önünde duran görevleri saptadı:

YENİLENMENİN GENÇ MUHAFIZI

Komsomolcunun şevki, mücadele azmi, Sovyet toplumunun ve dünyamızın bugününe ilişkin sağduyu ve geleceğe olan inanç, 15-18 Nisan 1987 günlerinde Moskova'da toplanan Sovyet Genç Komünistler Birliği'nin 20. Kongresine damga vurdu. Sovyet gençliği kadar, tüm Sovyet toplumu da 40 milyon üyesi bulunan gençlik örgütünün 20. Kongresinin Sovyet gençlik hareketinde yepyeni bir sayfa açmasını beklemekteydi.

Kongre divanı ve komisyonlarının seçiminden sonra söz alan Komsomol MK 1. Sekreteri Viktor Mironenko, Genç Komünistler Birliği yönetimi adına okuduğu raporda SBKP 27. Kongresinin direktifleri doğrultusunda gençliğin komünist eğitiminin görevleri üzerinde durdu. "Sovyet toplumunun yenilenmesinde aktif olabilmek için, Komsomol kendisini yenilemelidir. Süregiden bu süreçtir" dedi. SSCB'de

gençliğin son beş yıl içerisinde birçok ekonomik projeye ve sosyal kazanıma damga vurduğunu belirten Mironenko, Baykal-Amur Demiryolu, Trans-Sibirya doğal gaz boru hattı, ülkenin kuzeyinde Uzak Doğusunda, Sibirya'da gerçekleştirilen büyük projeleri hatırlattı. Sovyet gençliğinin genç insanlarla ilgili bir dizi yasanın, parti ve hükümet kararının gerçekleşmesinde oynadığı role dikkat çekti.

Kongre öncesinde başlatılan yoğun tartışma ortamı, açıklık, eleştiri, özleş-tiri, Komsomol 20. Kongresinde de sürdü. MK 1. Sekreteri Mironenko kongre öncesi tartışmalardan çıkan sonucu şöyle formüle etti: Gençliğin yığın örgütünün demokratik karakteri ile önderliğin bürokratik yöntemleri arasında, genç insanın yenilenmeye susamışlığı ile gençlik içindeki çalışma tarzının fosilleşmiş biçimleri arasında çelişki vardır. Bu çelişki çözülmelidir.

Komsomol'un Sovyet toplumunun tüm alanlarında oynadığı ve oynaması gereken role değinen Mironenko, her alanda nelerin yapılması, hangi olumsuzluklara karşı savaş açılması ve hangi olumlu kazanımların geliştirilmesi gerektiği üzerinde durdu.

Mironenko'yu izleyen konuşmacılar Komsomol çalışmalarının yenilenmesinin yol ve yöntemleri üzerinde durdular, bu çalışmaların hızlandırılması ihtiyacını dile getirdiler, kendi çalışmalarını eleştirel biçimde gözden geçirdiler, bir dizi öneride bulundular. Kongre delegeleri Kremlin'de tartışırken, Moskova'nın çeşitli semtlerinde kurulan tartışma kluplerinde gençliği, onun barış ve demokrasi savaşımındaki rolünü ilgilendiren konular tartışılmaktaydı: Sovyet gençliği sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma çalışmalarına nasıl katılmalı? Devlet ve kamu örgütlerinde, toplumun demokratikleştirilmesinde ve yetişen kuşağın eğitiminde gençliğin rolü nedir? Genç insanlar, bilimsel-teknolojik alanda nasıl aktif olmalılar? Gençliğin boş zamanlarının değerlendirilmesi, komünist ülkülere bağlılık temelinde eğitimi, yüksek okul reformu, en büyük ilgiyi çeken konulardı.

Kongre çalışmalarının 2. gününde, 17 Nisan 1987'deki sabah oturumunda SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbacov yaklaşık 1,5 saat süren ve 78 kez alkışlarla kesilen bir konuşma yaptı. Delegeler, "Parti için sizin konumuzun politik önemi olağanüstüdür... Önünüzde, değerli arkadaşlar, sosyalist toplumun devrimci yenilenmesine katılmak duruyor" diyen Gorbacov'un konuşmasını, kimi zaman söylediklerini onayladıklarını göstermek için, kimi zaman adını andığı genç emek kahramanlarını selamlamak için, kimi zaman eski alışkanlıklara kesinlikle karşı olduklarını duyurmak için, kimi zaman da V.I.Lenin'den hatırlattığı sözleri desteklediklerini göstermek için alkışlarla kestiler. Lenin, "Gençliğimizin geleceği beni çok ilgilendiriyor. O devrimin bir parçasıdır" - "Yalnız işçilerle ve köylülerle çalışma içinde gerçek bir komünist olunabilir" demiş, Komsomol'un herşeyden önce politik bir örgüt olduğunu belirtmiş, Komsomol'un genç kuşağı kendisiyle birlikte ayağa kaldırma, örgütsel ve ideolojik açılardan yönlendirme görevleri üzerinde durmuştu.

Konuşmasında Sovyet toplumundaki yenilenme hareketindeki gelişmeler, Sovyet gençliğinin sorunları ve görevleri ile Komsomol'un Sovyet toplumundaki konumu üzerinde duran Gorbacov, 20. Kongrede dile getirilen bütün görüş, öneri ve eleştirilerin SBKP MK'ne ve SSCB hükümetine iletilmesini Komsomol MK'den istediklerini

Arkası sayfa 12'de

İGD Genel Başkanı Komsomol 20. Kongresini selamladı

40 milyon genç insanı temsil eden 4800 delegenin ve 104 ülkeden ulusal, bölgesel ve uluslararası gençlik örgütlerini temsil eden 193 konuk delegasyonun hazır bulunduğu Komsomol 20. Kongresi İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü, tarafından selamlandı. İGD Genel Başkanı'nın konuşmasından: "Bugün tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizdeki değişik gençlik kesimleri de gözlerini Sovyetler Birliği'ndeki yenilenme hareketine, Sovyet gençliğinin çalışmalarına çevirmiştir. 20. Kongreniz, alacağınız kararlar ve bunların yaşama geçmesi, yalnız Sovyet gençliği için değil, tüm dünya gençliğinin verdiği barış, demokrasi ve insan hakları mücadelesi açısından da önem taşıyor. Bu anlamda Kongreniz tarihseldir".

... "Sovyetler Birliği'nin somut, yapıcı öneri ve girişimleri tüm insanlığın, barışsever güçlerin istemlerine olumlu yanıt veriyor."

... "Ülkemiz Türkiye'de yedi yıldır diktatörlük hüküm sürüyor. NATO üyesi olan ülkemizde bu yedi yıl süresince tüm demokratik özgürlükler yokedildi, insan hakları ayaklar altına alındı... Kürt halkı üzerindeki korkunç baskılar sürmektedir. 10 milyon nüfusa sahip olan bu halk, Türkiye'deki rejimin anayasası tarafından yok sayılmakta, kendi ana dili olan Kürtçeyi konuşması bile yasaklanmış bulunmaktadır."

... "Ülkemizdeki egemen güçler, emperyalizmin en gerici çevrelerinin askersel politik, ekonomik her alandaki dayatmalarına kölece boyun eğmekte, böylece ulusal çıkarlarımızın ve ulusal onurumuzun çiğnenmesinin yanı sıra

ülkemizi bölgede emperyalizmin, NATO'nun vurucu gücü haline getirmeye ve ülkemizin NATO dışı alanlarda kullanılmasına çalışmaktadırlar."

... "Gizlilik koşullarında çalışmak zorunda bırakılan örgütümüz geniş bir demokratik gençlik hareketi yaratmak için mücadele etmektedir. Barış ve demokrasi için, gençliğin hakları için, insan hakları için değişik politik akımların etkisinde olan ya da hiçbir politik akıma bağlı olmayan gençlerin birlikte mücadelesinin örülmesi, amaçlarımızı ulaşmak için canıca önem kazanıyor. Çeşitli baskılara maruz kalmalarına rağmen, yasal öğrenci derneklerinin kurulup mücadele bayrağını açmaları, şimdiden rejimin tüm hiddetini üzerine çekti. Geçtiğimiz dönemde öğrenci gençlik çeşitli nedenlerle yürüyüşler, yemek boykotları, dilekçe verme gibi eylemleri gerçekleştirdi. İşçi ve emekçi gençlerimiz gaspedilen sendikal, ekonomik, demokratik hakları için savaşımı zor koşullarda sürdürüyorlar. Ne var ki, emperyalizmin en gerici, saldırgan çevreleri tarafından desteklenen Türkiye'deki rejimin gençliğe yönelttiği saldırıları durdurmak ve geri püskürtmek için Türkiye gençliğinin birliğini daha da pekiştirmek, mücadelemizi daha da yükseltmek gerekiyor. Lenin'in dediği gibi mücadelenin sonucunu gençliğin savaşımlı tayin edecektir. Ve bizlerin önünde barış ve demokrasi için daha enerjik, daha atak bir çalışma görevi duruyor. Gençlik onurumuz ve heyecanımız, söylediklerimiz sözlerin üzerimize düşen görevlerin başarıyla yaşama geçmesi için bizlere güven veriyor."

'Jandarma dipçığı, polis copu değil, özerk demokratik üniversite'

YÜKSEK ÖĞRENİM GENÇLİĞİ HÜKÜMETİN SALDIRISINI GERİ PÜSKÜRTTÜ

Özal hükümetinin, ANAP milletvekillerine hazırlattığı, mevcut öğrenci derneklerinin kapatılıp, yerine rektörlerin gözetim ve denetiminde, her üniversiteye tek dernek kurulmasını öngören yasa tasarısı yüksek öğrenim gençliğinin haklı ve güçlü protestolarıyla karşılaştı.

İstanbul, İzmir, Ankara ardından Bursa, Bolu, Sivas, Adana, Eskişehir Trabzon gibi illerde "Derneklerimiz kapatılamaz", "Güdümlü derneklere hayır", "Jandarma dipçığı, polis copu değil, özerk demokratik üniversite!", "YÖK'e hayır", "Zorbalık öğrenci hareketini yenemez!" belgileriyle çeşitli protesto gösterileri düzenleyen gençlerin aktif mücadeleci tutumu sonucu, iktidar partisinin milletvekilleri yasa tasarısını komisyona çekmek zorunda kaldı.

Öğrenci gençler, söz konusu yasa önerisini protesto etmek amacıyla

TBMM'ye çektiği telgraflarda, kamuoyunu bilgilendirmek için dağıttıkları bildirilerde şu görüşlere yer verdiler:

"Demokratik hak ve istemlerimizi elde etmek için derneklerimizi kurduk. Süreç içinde çok baskılarla ve keyfi uygulamalarla karşılaştık. Ama yılmadık. Yürürlükteki yasa antidemokratik uygulamaları ile çalışmalarımızı engelledi. Bugün de derneklerimizin kapatılması girişimiyle karşı karşıyayız.

"Hazırlanan bu tasarı ile hukuk devleti ve demokrasi yalanları arkasına gizlenen hükümetin gerçek yüzü ortaya çıktı.

"Bu tasarının yasallaşması kazanılmış haklarımızın açıkça gasp edilmesi anlamına gelmektedir."

Yüksek öğrenim gençliğinin bu haklı temelde yükselttiği protesto eylemleri polisin saldırısı ile karşılaştı. Yürüyüşçü öğrencilerin bir bölümü gözaltına alı-

nırken, DGM'ler çok sayıda öğrenciyi tutukladı.

Gözaltına alınan ve tutuklanan arkadaşlarının serbest bırakılması için bir çok ilde gençler gruplar halinde açlık grevlerine gittiler. Kamuoyuna davalarını anlatmak için, basınla muhalefet partileri, sendikalar ve demokratik kuruluşlarla ilişkiye geçtiler.

İstanbul'da düzenlenen bir basın toplantısında, öğrenci dernekleri adına konuşan sözcü, "12 Eylül'ün faturasının gençliğe çıkarılmasını kabul etmeyeceğiz. Biz sadece hak arıyoruz" dedi. Bir başka öğrenci temsilcisi ise, muhalefet partilerinin liderleri ile yaptığı görüşmede, yasa çiğnemediklerini, tersine yasal haklarını çiğnetmemek için harekete geçtiklerini dile getiriyor ve "biz bu dernekleri tırnaklarımızla kurduk, savunmak da bizim görevimiz" diyordu.

SHP'nin görüşlerini dile getiren genel başkan yardımcısı İbrahim Önen mevcut dernekler yasasının da antidemokratik niteliğini vurgularken, partisinin görüşünü öğrencilerin haklılığına inanıyoruz gençlerden korkmamak gerekir" şeklinde dile getirdi. DSP Genel Başkanı Raşan Ecevit yasa tasarısını utanç verici olarak niteledi. RP yetkilileri öğrencilerin protestolarını haklı bulduklarını açıklarken, DYP genel başkan yardımcılarında İsmail Hareli şöyle konuştu: "Dernek kurmak anayasal haktır. Hakkın tanzimli bir şekilde kullanılması demokratik değildir, esas olan güdümsüz kullanımdır."

Eski başbakanlardan B.Ecevit, ANAP iktidarının girişi ardında "Üniformalı gençlik", "üniversiteyi kışlaya çevirme özlemi" yattığını belirtirken, yine eski başbakanlardan S.Demirel, öğrencileri desteklediği açıklamasında "Türkiye'de hakların kullanılmasından yanayız" dedi. Kapatılan MSP Genel Başkanı N.Erbakan ise yaptığı açıklamada "gençleri destekliyorum çünkü haklılar. İnsan hakları çiğneniyor. Dernek kurma tahdit edilmemeli" dedi.

Gençlerin direnişleri ve açlık grevleri sendikaların ve işçilerin aydınların, sanatçıların, öğretim görevlilerinin aktif dayanışmasını yanında buldu. Bu arada çok sayıda veli de çocukları ile birlikte açlık grevlerine katıldılar.

Öğrenci gençliğin derneklerini savunmak için verdiği mücadele, uluslararası alanda da geniş destek buldu. Çeşitli ulusal ve uluslararası gençlik ve öğrenci örgütleri çeşitli ülkelerden bilim adamları ve parlamenterler, yüksek öğrenim gençliğine yönelik saldırıları protesto eden açıklamalar ve dayanışma mesajları yayınladılar.

Gençliğin haklı mücadelesi

● Serpil YALIM

ANAP hükümeti tarafından öğrenci derneklerini yok etmeyi yüksek öğrenim gençliğini cendereye almayı amaçlayan yasa tasarısı gençliğin yaygın ve güçlü protestosu ile karşılaştı. Demokratik gençlik hareketi birlik içinde, kararlı bir çıkışla oynanmak istenen oyunları bozdu. Yasa tasarısı meclise sunulmadan geri çekildi. Ortada sözkonusu tasarıyı savunmaya yeltenecek tek kişi kalmadı.

Ama hükümet planlarından vazgeçmiş değildir. Bu nedenle gençler tasarının tamamen iptal edilmesini istiyorlar. Bununla kalmayıp alternatif yasa önerisi hazırlayıp sunacaklarını açıklıyorlar.

Gelişmeler herkes için öğretici oldu. Herkes demokrasi sınavından geçti. En başta gençler bu sınavı başarıyla verirken, gençlik ve demokrasi düşmanlarının içyüzü bir kez daha açığa çıktı.

Yüksek öğrenim gençliği ne yaptı? "Tırnaklarımızla kopardığımız dernekler kapatılamaz!", "Tasarı bizi ilgilendiriyor o zaman bizim görüşümüz alınsın" dedi. Bu amaçla meclise dilekçe vermek için yürüyüşe geçti. Hükümetin tutumu ne oldu? Öğrenci derneklerinin sesine kulak tıkadı. Polisini, jandarmasını gençlerin üzerine yolladı. Hükümetin oldu bittisine karşı çıkan, seslerini duyurmaya çalışan gençler coplandı, yerlerde sürüklendi, tutuklandı.

Gençler, hükümeti, meclisi devirmek için mi yola çıkmışlardı? Hayır. Amaçları yasa tasarısına karşı görüşlerini duyurmak, haklarını savunmaktı. Açık ki, ortada bir yasadışılık varsa o da polisin saldırısıdır. Hükümetin anti demokratik baskısıdır. Bir yasa tasarısına karşı çıkmak suç mudur? Kendi görüşünü dile getirmek tutuklanma nedeni olabilir mi?

İşte demokrasinin varolduğu öne sürülen 1987 Türkiye'sinde bunlar oldu.

Özal ise, emrindeki polis gençleri gözaltına alır, işkence uygularken büyük bir pişkinlikle basında, televizyonda "görüşmeye hazırım, anlaşırsız" diye konuşmayı sürdürdü. Ama öğrenci derneklerinden temsilcilerin ısrarlı görüşme çağrılarını hep duymazdan geldi.

Bu ilk kez böyle olmuyor. Yüksek öğrenim gençliği daha önce de kaç kez 44. madde, yurtlar, harçlar vb. sorunlarının çözümü kavuşturulması istemlerini ilettiler. Şimdiye kadar hangisi halledildi?

Yüksek öğrenim gençliği derneklerini korumak için verdiği mücadelede sonuna kadar haklıdır. Son gelişmeler bir kez daha kanıtladı ki, haklarını savunabilmedeki temel dayanağı kendi gücüdür, örgütlülüğüdür, birliğidir.

Arkası sayfa 12'de

ÜÇ DEVRİMCİ UNUTULMADI

"Yaşasın, Türk halkının bağımsızlığı! Yaşasın Marksizm ve Leninizmin yüce ideolojisi! Yaşasın Türk ve Kürt halklarının bağımsızlık mücadelesi, kahrolsun emperyalizm!"

Deniz Gezmiş

"Ben, halkımızın bağımsızlığı için bir defa ve şerefle ölüyorum. Fakat, bizi asan sizler, şerefsizliğinizle hergün öleceksiniz! Biz halkımızın hizmetindeyiz. Sizler Amerika'nın hizmetindesiniz. Yaşasın devrimciler! Kahrolsun faşizm!"

Yusuf Arslan

"Ben hiçbir şahsi çıkar gözetmeden, halkımızın mutluluğu ve bağımsızlığı için savaştım. Bu bayrağı bu ana kadar şerefle taşıdım, bundan sonra da bu bayrağı Türkiye halkına emanet ediyorum. Yaşasın işçiler ve köylüler! Kahrolsun faşizm!"

Hüseyin İnan

Türkiye tarihindeki en karmaşık, sosyal, politik olayların, darbelerin her türden biçimleriyle içiçe geçtiği son yirmi yıllık mücadelelerin anaforunda acı ve öğretici deneylerle yoğrulmuş bir devrimci kuşağın üç temsilcisi, idam edilişlerinin 15. yılında anıyoruz.

Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan, Hüseyin İnan, 12 Mart cellatlarının önünde en son ana kadar başlarını dik tutan, devrimci cesaret ve onurlarına leke sürdürmeyen birer devrimci olarak can verdiler.

Onların anısı, şimdi herbiri kendi yolundan aynı amaçlara doğru yürüyor olsa da, söz konusu devrimci kuşağın mensuplarını bugün de birbirine samimi ve kardeşçe duygularla bağlıyor.

Biz, her 6 Mayıs'da ilerleyen yaşlarına rağmen 1960 yıllarının her devrimcisinin yüreğinde o yılların uzlaşmaz başkaldırma duygusunun yeniden ve yeniden boy verdiği bu kuşağın hala genç kalmaktan utanç duymadığına, bugünkü gençlikle aynı duyguları paylaşmalarının coşkusuyla dolduğuna ve elbette işçi sınıfının safalarında, ilerici örgütlerde, barış hareketlerinde geçmişle kıyaslanmaz ölçüde daha doğru, daha gerçekçi ve bir o kadar da devrimci rol oynadığına inanıyoruz.

Ağır hatalardan, hesapsız, ölçsüz serüvenlerden geçildiği kimse için sır değil. Ama, bu kuşaktan hiçbir devrimci, eğer halâ bu ada layık, geçmişte paylaştığı, hatta karşı çıktığı bütün bu hataları, serüveni çıkışları kendi adına da kabullenmekten geri kalmamıştır, kalmayacaktır. Ve gerçekten adına layık devrimci, bugün izlediği serüvene kapalı doğrultuyu, hiçbir şekilde Deniz'lerin, Yusuf'ların, Hüseyin'lerin uğradıkları başarısızlıkla kanıtlamaya kalkmayacaktır. Çünkü bu kuşak el yordamıyla tüm bu silahlı, silahsız biçimleri en büyük fedakarlıklar pahasına denemeseydi, bugünkü devrimci kuşak, doğru bildiği yolu herhalde çok daha zor ve uzun bir zamanda bulurdu.

Bu kuşak, Marksizm-Leninizm -onu tam özümseme fırsatını ve olanağını bulamamış olsa da- inanıyordu ve işçi sınıfının devrimci amacına bütün samimiyetiyle inanmıştı.

Onların aralarından kimileri daha genç yaşlarında halkın kurtuluşuna olan inançlarını, bağımsızlık ve demokrasi uğrunda savaşı azimlerini ölüm karşısında kanıtladılar. Yaşayanlar ise, her zor dönemde, her keskin dönemeçte yeni ve ağır sınavlardan geçmeye devam ediyorlar.

Ne mutlu onlara temiz devrimciler olarak kaldılar! Yaşayan bizlere gelince; temiz devrimciler olarak kalmalıyız!

Öğrencilerin direnişini destekleyen bir veli şöyle diyordu:

"BENİM OĞLUM YÜRÜMESİN DE KİM YÜRÜSÜN"

- Ülkemizde yüksek öğrenim çağındaki gençlerin sadece % 10'u üniversiteye ulaşma şansını elde edebiliyor. 1986-1987 öğrenim yılında üniversiteye girmek isteyen her on öğrenciden sadece üçü bu başarıyı elde edebildi. Bu yıl 628.082 kişi sınava girdi, 150.082'si üniversiteye girebilecek.
- Her öğrenci, okuluna göre, her yıl 20 bin TL ile 100 bin TL arasında harç yatırmak zorunda. Harç taksitlerini zamanında ödeyemeyen öğrenciler sı-

navlara alınmıyorlar. Taksitleri geciktirme ve sene kaybı durumunda ise, zamli ödeme yapmak zorunda kalıyorlar.

- Yurt ücretleri ayda 3000 TL. her yıl zam yapılıyor. 1986 öğrenim yılı içinde iki kez zam gördü. Yurtlardaki yaşam koşulları ise son derece kötü. Birçoğunda revir-doktor yok. Odalar normal kapasitenin üzerinde tıklım tıklım dolu. Öte yandan 1986-87 öğrenim yılı başında yurda başvuran her 10 öğrenciden ancak 6'sı yurda kabul edildi. 100

bine yakın öğrenci açıkta kaldı.

- Krediler 6200 TL. Buna karşın, okul kafeteryalarında bir öğün yemeğin fiyatı 150-300 TL arasında değişiyor. Beslenme uzmanları ise bu çağdaki gençlerin sağlıklı beslenmesi için aylık asgari 115 bin TL harcamaları gerektiğini hesapladılar.

- Anfilerde, dersliklerde yer bulmak olanaksız. Birçok yüksek okulun binası bile yok. Öğretim üyeleri dışardan, düzensiz olarak geliyorlar. Birçok dersin kitabı bulunamıyor; fotokopiler ateş pahası.

- YÖK'ün sınav ve sınıf geçme yönetmelikleri yüzünden her yıl on binlerce öğrenci yasal öğrenim sürelerini tamamlama fırsatını elde edemeden atılma durumuna geliyor. Örneğin sadece 44. madde yüzünden 1981'den bu yana 40 binin üzerinde öğrenci atılmış bulunuyor.

- YÖK'ün disiplin yönetmelikleri nedeniyle üniversitelerde, yurtlarda öğrenciler büyük bir gözetim altında yaşıyorlar. Fişleniyorlar, özel eşyaları, dolapları keyfi biçimde arıyorlar, hareketleri kontrol altında tutuluyor, okuduğu kitaplara,

Arkası 13. sayfada

TKP MK'nin 16 Nisan günlü bildirisinden...

"Türkiye Komünist Partisi, üniversite gençliğinin örgütlenme özgürlüğüne hükümetin yönelttiği son saldırıya karşı öğrenci gençliği destekliyor. TKP demokrasi mücadelesinde önemli bir yer tutan, yüksek öğrenim gençliğinin YÖK'e karşı demokratik ve özerk üniversite mücadelesini her zaman destekleyecektir.

Tutuklanan ve gözaltına alınan gençler derhal serbest bırakılmalıdır. Hiçbir öğrenci hakkında adli ve idari soruşturma ya da kovuşturmayla gidilmemelidir!

Türkiye Komünist Partisi, tüm halkımızı, tüm demokrasi güçlerini yüksek öğrenim gençliğinin haklı mücadelesini desteklemeye çağırıyor."

İşçi hakları ve demokrasi için birlikte mücadele

26 Nisan pazar günü Samsun'un Cumhuriyet alanını dolduran, Karadeniz'in çeşitli il ve ilçelerinden akıp gelmiş 20 bini aşkın işçi "Özal istifa, hükümet istifa", "Özal dışarı, demokrasi içeri", "İşçiler yürüsün, demokrasi büyüsün", "İşçiler elele, genel greve" sloganlarını bağırdılar. Samsun'da Türk-İş tarafından düzenlenen "Ekmek-Barış-Özgürlük" mitingi, Özal hükümetinin izlediği işçi düşmanı politikayı protesto, kaybedilen işçi haklarını kazanmak için mücadeleyi yükseltme amacı taşıyordu.

Nitekim bundan korkan ve 19 Nisan Mersin mitingini engelleyen hükümet, bu kez elindeki olanaklarla Samsun mitinginin yığınsallığını engellemeye girişti. Miting öncesinde Samsun'da işçiler üzerinde terör estirildi. Bu arada Ordu'dan mitinge katılmak üzere yola çıkan işçi otobüsleri Ordu valisinin emriyle durduruldu.

Polis Cumhuriyet meydanına giriş sırasında ise işçileri tek tek aramadan geçirdi.

Polisin baskıları yalnızca işçilere yöneltilmemiştir elbette. Samsun'un yiğit onurlu insanları mitinge katılmak, seslerini işçilerin sesine katmak istiyordu. Samsun halkıyla işçilerin arasına etten duvar oluşturan polis bu kaynaşmayı önlemeye çalıştı, ancak başaramadı. Yüksek binaların üstüne yerleştirilmiş makinalı tüfekler ise hükümetin işçi ve demokrasi düşmanı yüzünü açığa vuruyordu.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, mitingte yaptığı konuşmada, halkın "yasaksız, engelsiz, insana ve insan

haklarına saygılı, özgürlükçü, çoğulcu, bir demokratik düzen" istediğini belirterek, "Bugünkü iktidar böyle bir düzene karşıdır. Bugünkü iktidarın en büyük korkusu demokrasidir. Türkiye'de demokrasi tüm kurum ve kurallarıyla yerleştiğinde bir dakika bile işbaşında kalamayacağını bilmektedir" dedi. Şevket Yılmaz, "grevli serbest toplu pazarlığın ve hür sendikacılığın" Özal hükümetinin korkulu rüyası olduğunu, bu iktidarın işçilere ve onun örgütlerine savaş açtığını belirtti ve işçileri iktidara dersini vermeye çağırdı.

Şimdi Türk-İş, Samsun mitinginin ardından 10 Mayıs günü grevlerin en yoğun olduğu Kocaeli bölgesinde Petrol-İş sendikasının yapacağı mitingi desteklemeye hazırlanıyor. 10 Mayıs günü grevcilerle etkin bir dayanışma eylemine tanık olunacak.

İşçilerin de vurguladığı gibi, grevlerle dayanışma şu anda sendikal hareketin önünde duran en ivedi görevdir. Çünkü 12 Eylül sonrasının ilk büyük yığınsal, toplu grevi Petrol-İş Sendikası tarafından yürütülüyor. KIPLAS'a bağlı 63 işyerinde çalışan 10 bin işçi ekmek ve onur mücadelesi veriyor. 29 Mart günü Bilecik'in Bozüyük ilçesinde "İşten atmaları protesto mitingi"ni gerçekleştiren Kristal-İş sendikasının, Eskişehir Kılıçoğlu Toprak sanayii işyerinde başlattığı grev de 560 işçinin tek yumruk olmasıyla başarıyla sürmektedir.

Çok değil, bundan yaklaşık 19 ay önce Başbakan Özal, Birleşik Alman ilaç fabrikası işçilerinin grevi sırasında "Hiçbir sendika kolay kolay greve çıkamaz. Greve çıkmak bir cesaret işi

olmuştur" şeklinde sözler ediyordu. Ancak Birleşik Alman ilaç işçileri, NE-TAŞ ve Derby işçileri bu dar çerçeveyi zorladılar ve tüm işçilere başarılarıyla örnek oldular. Onların açtığı yoldan şimdi 10 bin petrokimya işçisi, 560 keramik işçisi ve öteki işkollarından grevciler yürüyor.

Orman Ürünleri Sanayi (ORÜS) kurumuna bağlı çalışan 4 bin 500 orman işçisi de, üyesi oldukları Ağaç-İş sendikasına grevci işçilerin örnek alınmasını önerdiler. Bu işyerlerinde sözleşme görüşmelerinin kilitlenmesi üzerine sendikalarına mektup yağdıran ORÜS işçileri, "Senelerden beri çalışıyoruz, 30 bin lira aylık alıyoruz. Sizlerden yanayız, son sözümlüz grevdir. Greve hazırız, grevde para bile istemiyoruz. Sizden ricamız teslim olmayın. Grev çağrısına topluca katılacağız" dediler.

Toplu sözleşmelerde hükümetin dayatmalarını protesto için yapılan direnişler, eylemler fabrikaları sarıyor. MKE Kırıkkale Silah Fabrikasının 9 ayrı işyerinden toplam 13 bin işçi toplu sözleşmelerin uzaması ve sonuçlanmaması üzerine üst üste yemek boykotları yaptı. TPAO işyerlerinde çalışan 600 işçi de kamu işveren sendikasının tutumunu protesto için bir dizi yemek boykotu eylemine girişti.

İşçiler devam eden toplu sözleşme görüşmelerinde, isteklerini dile getirerek, seslerini daha güçlü duyurmak istiyorlar. Tekel'de 55 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme imzalanmadan önce işçiler İzmir'de ortak imzalı mektuplarla, İstanbul'da da bizzat sendika genel merkezine giderek Tek Gıda-İş yöneticilerini uyarmışlardı. İsteklerini net bir biçimde ortaya koyan Tekel işçileri, artık toplu sözleşmelerde daha aktif yer almak istediklerini belirtmişlerdi.

Her yerde tanık olunan işçilerin bu istemi ve baskısı, sendikaların güç kaynağıdır. Şimdi Türk-İş'in kongre kararlarını yaşama geçirmenin olanakları artmıştır.

İşçi sınıfı, emekçiler, kendi yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirmenin de, ülkenin içinde bulunduğu bu karanlıktan kurtarılmasının da yolunu açacak olan bir demokrasiye ulaşmanın mücadelesini veriyor. Beklemiyor, somut adım atıyorlar. Elindeki olanakları zorluyor, mücadele yolunu seçerek greve çıkıyor, mitinglerde, yürüyüşlerde isteklerini dile getiriyorlar.

Grevlerle, mitinglerle, yürüyüşlerle ve çeşitli direniş eylemleriyle yükselen mücadele, Özal hükümetinin yıkılmasını, Türkiye'de demokrasinin kurulmasını isteyen herkesi işçi sınıfıyla dayanışmaya çekiyor, çekecektir. İşçiler şu çağrışı yapıyorlar: "Demokrasi istiyoruz, demokrasi isteyen herkesi birlikte mücadeleye çağırıyoruz."

Amerikan üslerinin çalışmasını durdurmak...

Başı sayfa 14'de

ABD'nin Türkiye'deki faaliyetlerinde hiçbir aksaklığa yol açmayacağını düşünüyoruz."

ABD Dışişleri sözcüsünün bir bildiği mi var? Bunca olup bitenden, Türkiye'nin ABD ile ilişkilerinde ulusal çıkarlarımızın böylesine ayaklar altına alınmasından sonra, Amerikan yönetiminin sözcüsü nasıl hâlâ pervasızca konuşabiliyor? Sözcü, bu cüreti, bu güveni nereden alıyor? ABD yönetimi, örneğin Papandreu hükümetiyle böyle

pervasızca konuşabiliyor mu? Geçmişte Ecevit-Erbakan hükümetiyle böyle konuşmaya kalkışınca, nasıl bir yanıt almıştı? Haşhaş ekimi konusunda 1974'te ABD'ye hakettiği karşılık verilmemiş miydi? Yine 1975 yılında ambargo kararının kalkmaması üzerine Demirel hükümeti üslerin faaliyetini durdurmamış mıydı?

TKP, ABD ile yapılan ikili anlaşmanın bir an önce feshini istiyor. Başta Incirlik ve Piriçlik üsleri olmak üzere, Amerikan üslerinin faaliyetinin durdurulması istemlerini destekliyor.

TKP'NİN SESİ RADYOSU

Hergün saat 7,8,11,12,15 ve 16'da 31,3 m, 9585 kHz, saat 19,20, 23 ve 24'de 48,4 m 6200 kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

BİZİM RADYO

Hergün saat 5,6,9,10,13,17 ve 18'de 31,3 m, 9585 kHz, saat 21 ve 22'de 48,4m, 6200 kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

AYRICA

Hergün saat 13,15 ve 17.45'de 31,58 m 9500 kHz, 23 ve 23,30'da 50'72m, 5915 kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

Jandarmayı patronların hizmetine koşuyorlar

Ali Yavuz/Bursa

Özal hükümeti işçilerin hak arama mücadelesini engellemek için grev yasasının kuşa çevrilmiş olması ile yetinmiyor. Sendikal mücadeleye yönelik baskıları özel grev tüzükleri, özel grev polisleri ile pekiştiriyor. Devlet herşeyi ile patronların emrine koşuyor, emekçinin üzerine sürülüyor.

İşte yanda fotokopisi olan belge bunun bir başka kanıtıdır. Bursa Sanayi Bölgesi'nde Jandarma Komutanlığı patronlardan bu belgeyi doldurarak ayda iki kez elden teslim etmelerini istemektedir.

Sorular ve işaretlenmesi istenen cevap şıkları arasında şunlar yer alıyor: "5) Fabrika içerinde işçilere sendikalarca baskı yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim." "6) Fabrikalarda sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim."

Bu belgeyi gören işçi arkadaşların ilk tepkisi, jandarma ko-

mutanı patronlara "işçilere sendikalarca baskı yapılıyor mu?" diye soruyor, biz işçilere ise "patronlar size baskı yapılıyor mu?" diye soran yok, demek oluyor. Patronlara "kanunsuz işi durduran var mı?" diye soruluyor, ama biz işçilere "patron kanunsuz olarak işi atıyor mu?" diye soran yok, diye de ekliyorlar.

Jandarmanın işçi-patron ilişkisi ile ne ilgisi var? Patron istemediği sendika ya da işçi hakkında keyfinin istediği gibi bilgi

verse jandama ne yapacak, nasıl karar verecek? Bu konularda karar almaya, müdahalede bulunmaya hakkı var mı? Zorbalık, keyfîlik, yasa-yol tanımazlık bu raddeye gelmiştir.

Ya "özel görüşeceğim" maddesine ne demeli? Bu madde, jandama komutanı ile patronlar arasında ne gibi kirli ilişkiler olduğunu, sendikal mücadeleyi kırmak, işçileri yıldırma için nasıl paralar döküldüğünü, ne rüşvetler döndüğünü gün gibi ortaya koyuyor.

JANDARMA KARAKOL KOMUTANLIĞINA

SANAYİ

1-Fabrikadaki işçilerin adı: **MEKUR** İŞÇİ

2-Fabrikada çalışan işçi sayısı: **MEKUR** TOPLAM

3-Fabrikadaki işçilerin kayıtlı olduğu sendikalar:

4-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

5-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

6-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

7-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

8-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

9-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

10-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

11-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

12-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

13-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

14-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

15-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

16-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

17-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

18-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

19-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

20-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

21-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

22-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

23-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

24-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

25-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

26-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

27-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

28-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

29-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

30-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

31-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

32-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

33-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

34-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

35-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

36-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

37-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

38-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

39-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

40-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

41-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

42-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

43-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

44-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

45-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

46-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

47-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

48-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

49-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

50-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

51-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

52-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

53-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

54-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

55-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

56-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

57-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

58-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

59-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

60-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

61-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

62-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

63-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

64-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

65-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

66-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

67-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

68-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

69-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

70-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

71-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

72-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

73-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

74-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

75-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

76-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

77-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

78-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

79-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

80-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

81-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

82-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

83-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

84-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

85-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

86-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

87-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

88-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

89-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

90-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

91-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

92-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

93-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

94-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

95-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

96-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

97-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

98-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

99-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

100-Fabrikada çalışan işçilerin sendikalarca kanunsuz olarak işi durdurma veya yavaşlatma eylemleri yapılıyor mu? a) Yapılıyor b) Yapılmıyor c) Özel görüşeceğim

DİRENECEĞİZ, KAZANACAĞIZ

Ersin Ekin/İstanbul

18 Mart'ta greve başlayan Türkiye Kıbrıt Fabrikasının Petro-İş'i işçileri, daha ilk günden polisin baskısı ile karşı karşıya kaldılar. Grev sabahı fabrikanın önüne park eden bir ekip otosu dolu polis Türkiye Kıbrıt işçileri yıldırma için elinden geleni yapıyor. Fabrikanın içinde de siyasi şubenin, sendikalar masasının bir polis sürekli nöbet tutuyor. Hemen kapının önünde bekleyen polisler, grevcilerle çevredeki işçilerin dayanışmasını engellemeye, ziyarette gelenlerin isimlerini tesbit etmeye çalışıyorlar. Grevcileri fabrika için-

deki tuvalete bile sokmayan polisler, fabrikadan makinaların sökölüp dışarı taşınmasına bizzat kendileri yardımcı oluyorlar. Makinaların dışarı çıkarılmasını önlemeye çalışan işçilerin karşısına emniyet amiri dikiliyor ve "ben kaymakamdan emir aldım, gücünüz varsa engellersiniz" diye işçileri tehdit ediyor, kışkırtmaya çalışıyor. Aynı emniyet amiri, 2 Nisan günü tuvalete olarak kullanılan barakayı bile kaldırdı. "Bu barakayı kim diktirse bana gösterin" diyerek grev gözçülerini tehdit etti. Görevli işçinin "Bu barakayı ben de da-

hil 190 kişi diktik, çünkü ihtiyacımız vardı. Bunda yasak olacak ne var" demesine karşılık 3 grevci işçi sırf bu yüzden mahkemeye verildi.

Ama Türkiye Kıbrıt işçileri direniyorlar. Türkiye'deki grev çevredekiler fabrikalardan, Beldesan'dan, Kavel'den geniş destek görüyor. Geçenlerde Beldesan fabrikasının servis arabasına binen bir grev kırıcısı, Beldesanlı işçiler tarafından yaka-paça dışarı atıldı.

"Aç da kalsak baskılara da uğrasak, direneceğiz, kazanacağız" diyor Türkiye Kıbrıt işçileri.

DOKUSAN'DA OLANLAR

D.Yağmur/İstanbul

Halen net 28 bin lira olan asgari ücreti artırmaya yanaşmayan Özal hükümeti yeni yeni oyunlarla işçilerin gözünü boyamaya çalışıyor. Bu uygulamalardan bir tanesi çıkarılan 'Konut yardım yasası'dır.

İstanbul Avcılar'da kurulu olan Dokusan fabrikasının işçileri, "Konut Yardım Yasası'nın gerçekte ne olduğunu karşılaştıkları uygulama ile görmüşlerdir. Dokusan patronu, konut form kağıtlarını bizzat kendisi doldurarak, işçilere sadece imza atmaya bırakmıştır. Konut form kağıdının yanısıra her işçi adına önceden düzenlenmiş ANAP'a üye fişleri de işçilere zorla imzalatılmıştır. ANAP'a üye fişlerini imzalamak istemeyen işçiler, tehdit edilmişler, "ANAP'a üye olmazlarsa, ev sahibi olamayacakları" söylenmiştir. 1985 yılından bu yana yapılan toplu sözleşme farklarını ve ikramiyelerini alamayan işçiler, üye fişlerini imzalamazlarsa, bunları da alamayacakları söylenerek, ANAP'a üye olmaya zorlanmıştır. Son günlerde ise işçilerin maaşlarının 10-15 gün gecikmeyle ödenmesi ise dikkati çeken bir başka noktadır.

Dokusan çok ortaklı bir şirkettir. Şirkette en çok hisseye sahip Niyazi Adıgüzel şirketin yönetim kurulu başkanıdır. Aynı zamanda Özal'ın hemşerisidir, Malatyalı'dır. Şirketin ANAP'lı kimi milletvekilleriyle ticari ilişkileri vardır. Böylece Dokusan'ın patronu ANAP'dan mali destek görürken (Bunun nasıl olduğunu gazetelerden iyi biliyoruz) Dokusan patronu da ANAP'a olan borcunu, işçileri zorla üye yaparak, rüşvet vererek ödüyor.

ÇAYCUMA'DAN

Genç İşçi/Zonguldak

Çaycuma ilçesinde, Zonguldak kömür havzasında ve ışıkveren elektrik santralinde çalışan çok sayıda işçi vardır. İşçiler işlerine trenle gidip gelmektedir.

Ara seçimler öncesinde Zonguldak kömür havzasına giden trenlerin vagon sayısı 9-12 dolayında iken, bu sayı seçimlerin hemen ardından 4-6 vagonla sınırlandırıldı. Vagon sayısının yetersiz olması büyük izdihamı yol açarken, bu durum işçiler arasında tepkiyle karşılanıyor. İşçiler vagon sayısının ANAP'nin Zonguldak'ta seçimleri kaybetmesi üzerine azaldığını belirtiyorlar.

Öte yandan Çaycuma'da fabrika artıklarıyla ve bacalardan çıkan dumanlar çevrenin kirlenmesine yol açıyor, insan sağlığına zarar veriyor.

Karabük Demir-Çelik Fabrikası ile SEKA Kağıt Fabrikasının artıkları Filyos Çayı'na karışmaktadır. Çevre köylerden gelen köylüler su bulamadıkları için buğdaylarını zehirli suda yıkamak zorunda kalıyorlar.

Çaycuma halkı yıllardır temiz hava özlemi çekiyor ve çevre kirlenmesinin önlenmesi için önlem alınmasını istiyor.

Komando Zulmü Ne Zaman Bitecek?

Liceli/Diyarbakır

Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı, Derhus (Dibek), Hezan (Savat), Fis (Ziyaret), Zaral (Gökçe) köyleri başta olmak üzere tüm dağlık köyleri komandoların baskısı altında. Fis köyü ise bir yılı aşkın bir süredir "Çevik Kuvvetler" in merkezi olarak kullanılıyor. Köylere yerleşen bu komandolar, köylere sık sık baskınlar düzenleyerek halkı sürekli tehdit ve baskı altında tutuyorlar. Okulları karargah olarak kullanan komandolar, eğitim yapmasını bile engelliyorlar. Halka işkence yapmak için olmadık yöntemler kullanıyorlar. Son olarak Derhus köyünde yaşayanlar bunun bir örneğini gör-

düler. Askerler, mezrada oturan Ali Menteşe adındaki bir yurttaşın kapısını gece geç saatlerde çaldılar. Önce "Aç kapıyı biz geldik, sizdeniz" dediler. Ali Menteşe "Sizi tanımıyorum, kapıyı da açmam deyince", bu kez komandolar, kapıyı tekmeleyerek, "Aç kapıyı, biz askeriz, arama yapacağız" dediler. Kapı yine açılmayınca, kırarak zorla içeri girdiler ve bu Kürt yurttaşını rastgele dövmeye başladılar.

Aynı köyden oğlu asker kaçağı olan Mustafa Aksa'ya da iki gün boyunca sürekli işkence yapıldı. Yapılan işkence sonucu bu yurttaşın 3 kaburga kemiği kırılmıştır.

BİRLİK İSTEMEK DEĞİL BİRLİĞİ GERÇEKLEŞTİRMEK ZORUNDAYIZ !

Baş sayfa 1'de

kampanyaları, Türk-İş'in gerçekleştirdiği İzmir'deki ilk işçi mitingi ile, işçilerin dilekçe eylemi ile ve çeşitli kesimlerde halkın protestoları ile büyüdü ve bugüne vardı.

Bugün, yiğit Netaş işçilerinin, Derby işçilerinin, Birleşik Alman İlaç işçilerinin kararlı grevleri ile, gençlerin hükümetin antidemokratik yasa tasarısına karşı etkili mücadeleleriyle daha da yükselen yığın eylemleri somut başarılı sonuçlar almaya başladı. İşte bu nedenle bu 1 Mayıs gününde mücadelenin sürekliliğini hatırlamak gerekli. Büyük ya da küçük hiçbir direniş, direnişçi unutmamalı, dışta bırakmamalıdır.

Özellikle hala zindanlarda yatanlarla dayanışmamız gevşememeli, onların bir an önce özgürlüklerine kavuşmaları için çabalarımızı artırmalıyız. Öğrenci hakları için eylemleri nedeniyle tutuklanan 50'ye yakın genci yalnız bırakmamalıyız.

Uzun yıllar hapislerde yatmış, şimdi tahliye olmuş ama iş verilmeyen, peşlerinde, yollarında polisin pençesi eksik olmayan insanlarımızla da dayanışma gevşememeli.

Daha zor günlerde duvarlara tırnaklarla kazınmış çetin mücadeleleri ve bu mücadeleleri hazırlayan yiğit neferleri unutmak olmaz. Yarın daha elverişli koşullarda mücadele vereceklerin, bugünkü koşullarda verilen mücadeleleri unutmamaları için, biz de dün harcanan çabaları, emekleri unutmamalıyız. Hiç bir başarı bir günde hazırlanmıyor, bir günde ortaya çıkmıyor.

İşçiler, gençler, kardeşlerim,

Haklı ve yüce davanız uğruna gerçekleştirdiğiniz grevlerle, direnişlerle yeni bir Türkiye'nin kapısını aralıyorsunuz. Attığınız adımlar bu denli önemlidir.

Bu önemi derinden kavramak ve daha ileri gidebilmek için artık bir durum değerlendirmesi yapmak zamanı gelmiştir. Mücadele nasıl gelişiyor, kazanımlarımız neler, ne gibi zayıflıklar görünüyor, daha ileri gidebilmek için neler yapmalıyız?

Bu ve buna benzer soruları mücadeleye katılan herkesle birlikte tartışmalıyız. Hangi politik görüşten olursak olalım hep birlikte karşılıklı anlayış içinde kardeşçe tartışmalı, fikir alışverişinde bulunmalıyız. Ortak yeni kararlar üretmeliyiz.

Türkiye Komünist Partisi her zaman halkın ufak-büyük her mücadelesinin destekçisi oldu. Her mücadelenin içinde yer aldı. Bundan böyle de ekmek, barış, özgürlük için mücadele eden, direnen, protesto eden her güce, emekçilerin, gençlerin, aydınların, kadınların her eylemine elinden gelen her desteği verecektir. TKP hiçbir eylemde, demokratik hareketlerde öncülük iddiası ile ortaya çıkmıyor. Ama her eylemin en önünde görev yapmak için bütün baskılara, tehditlere göğüs geriyor. Biz çalışmalarda, eylemlerde sol güçler arasında rekabetçiliği kesinlikle mahkum ediyoruz. Bu eski anlayıştır. Eğer bizim kadrolarımız arasında da böyleleri çıkarsa onları da mahkum etmekte tereddüt etmeyeceğiz. Bu nokta halkımızın yükselme eğilimi gösteren mücadelesinin başarıya varmasında temel bir unsurdur.

Halkımızın mücadeleleri, dünyada ve ülkemizde yeni koşullar içinde ve yeni nitelikler kazanarak gelişiyor. Bu mücadelenin yükselmesine yardım edebilmek için eski kafaları değiştirmeliyiz. Yeni tarzda düşünebilmek için yeni gelişmeleri görmeli ve aynı

zamanda geçmiş yanlışlardan da dersler çıkarmasını bilebilmeliyiz.

Her zaman söyledik, söylemeliyiz. TKP olarak biz kendi geçmişimize sıkıca bağlıyız. Eksikleri, yanlışları ve başarıları ile bu geçmiş bizimdir. Geçmişe sıkıca bağlanmak önemli olmakla birlikte, geleceğin bizim olması için bu yetmez. Geçmişe mülkiyet anlayışı ile yaklaşamaz. TKP'nin tarihi aynı zamanda tüm sol'un tarihidir. Tüm sol'un tarihi aynı zamanda bizim tarihimizdir. Bizim dışımızda partimize yönelik yapılan eleştiriler ne denli haksız olsa da, anlayış gösterebilmek en başta bizim görevidir. Böyle yapabilirsek bizim haklı eleştirilerimizi de başkaları dikkate alacaktır.

Bugün yığın eylemlerinde, yığın örgütlerinde temel eksik gerekli ve yeterli düzeyde bir birliğin sağlanamamış olmasıdır. Kuşkusuz eskiye oranla önemli yol alındı. Ama yeterli değil. Sol güçlerin ve özellikle devrimci sol gücün kendi aralarında en geniş biçimde birliği yükseltememeleri yığınların eylemlerinde zayıflık yaratıyor.

Son zamanlarda daha yakın ilişkiler gelişiyor olsa da, bu zayıflık ciddi bir tehlike olarak karşımızda duruyor. Sol gruplar içinde ne yazık ki, birbirini göşt, oportünist, revizyonist gibi kalıplarla eski tarz suçlamalar duyuluyor. Ya da kimilerine göre, örneğin, işçilerin grevleri ya da öğrencilerin eylemleri politik değil. Anlamsız yanlışlar, kamplaşmalar görünüyor. Bu durum henüz tüm bunların ne anlama geldiğini bilmeyen ve birlik isteyen yeni güçler üzerinde itici oluyor. Sendikaların ve öğrenci derneklerinin faaliyetlerine içten ve coşkulu katılmalarına engel oluyor.

Tüm bu ve benzer yaklaşımlar eski dar görüşümüzün bir ürünüdür. Bunları değiştiremezsek bir adım daha ileri gidemeyiz.

Bizzat işçi, gençlik, aydın düşmanları hareketi bölme istiyor. Eylemler karşısında şimdi geri çekilmiş görünüyorlar. Bu kimseyi yanıltmamalıdır. Şimdi güçleri içerden bölme taktiğine hız verecekler. Kaybedecek zamanımız yok. Bu nedenle böylesi tartışmalara derhal son vermek zorunlu. Bunun bir yolu da hatalı tutumları karşı üstten konuşmak ya da sertlikle yanıt vermek değil, ikna etmeye çalışmaktır. "Kahrolsun birlik düşmanları" diyerek de birlik baltalanabilir. Böyle yaklaşmak da eski tarz düşünmektir.

Kavranması gereken şudur: Sol güçler olarak her ne pahasına olursa olsun birlik yaratmalı, birliğimizi güçlendirmeli, genişletmeliyiz. Buna zorunluymuz. Birlik istemek değil, birliği gerçekleştirmek zorundayız. "Biz istiyoruz, çalışıyoruz, ama olmuyor" demek, kimsenin sorumluluğunu azaltmaz. Eğer bir ödün vermek gerekiyorsa, önce birliği gerçekten isteyenlere bu görev düşüyor. Evet. Yeri geldiğinde ödün vermesini bilmek de bir görevidir. Ama "ilkeler" de necektir. Fakat bizim öğretimizde birliği karşı ne gibi ilkeler vardı? Bugün "birlik" ten daha önde gelen hiçbir hedef yoktur, olamaz. Birlik için hak ve özgürlüklerimizi, demokrasiyi istemek dışında başka hiçbir önkoşul olamaz. TKP'nin tutumu bu kadar açık ve kesindir. Bütün TKP üyeleri ve yandaşlarının görevi, bulundukları alanda sol ve demokrasi güçleri içinde ve arasında diyalog ve işbirliğini geliştirmektir.

Türkiye Komünist Partisi olarak en başta geniş sol güçlerle ve özellikle devrimci sol güçlerle, aralarında bir ayırım yapmaksızın

hepsiyle ilişkilerimizi geliştirmek için önümüze bir program koyuyoruz. Sol Birlik'in zirve kararları da bunu gerektiriyor. Tek tek her örgüt ve grupla diyalog kuracak ve işbirliği yaratma ve geliştirmenin yollarını birlikte tartışacağız. Birbirimizin politikasına, eylem anlayışlarına itirazlarımız olabilir. Hatta çok önemli itirazlarımız olabilir. Bu konularda karşı olduğumuzu da hiç açıkça söyleyebiliriz. Bu durumda bile işbirliği noktaları aranmalıdır. Vardır. Artık karşı olmakla düşman olmak arasındaki sınırı çekelim. TKP'nin düşmanları yalnızca sınıfımızın, Türk ve Kürt halklarının düşmanlarıdır.

Kardeşlerim,

TKP olarak devrimci sol ve daha geniş sol güçlerin birliğine neden bu kadar önem veriyoruz? Herseyden önce TKP devrimci bir partidir. Kuşkusuz biz politik yaklaşımlarımız farklı bile olsa duygu ve düşünce olarak da bu örgütlere daha yakınız. İkinci, bugün baskın en şiddetlisine uğrayanlar ve özgürlüğe, demokrasiye en fazla gereksinimi olan, bu nedenle demokrasi için en kararlı mücadeleyi vermesi gerekenler onlardır. Ve üçüncüsü, sol güçlerin aktif mücadeleleri olmadan, diğer demokrasi güçlerinin daha kararlı konumlara geçmeleri mümkün olamaz. Ancak diğer demokrasi güçleri ile diyalog ve işbirliği içinde olmadan da devrimci sol güçler tek başına başarı kazanamazlar. Ve nihayet ülkemizin ekonomik, sosyal, kültürel kalkınmasını sağlayacak bir alternatif program ancak devrimci perspektiflere sahip güçler tarafından tutarlı biçimde hazırlanabilir ve mücadelesi verilebilir.

Bugün önümüzde, ABD emperyalizmine kölece bağımlılığa son verme, uluslararası tekellerin yağma ve ekonomik baskısından kurtulma, demokratik kalkınma yoluna girme, çağdaş, modern, aydınlanmış, demokratik bir Türkiye'ye varma hedefi durmaktadır.

Bu hedefe varabilmek kolay değildir. Bu hedefe varmak isteyen bütün güçlerle herseyden önce uygarca bir diyalog ortamı yaratılmalıdır. Uygar Türkiye ancak yeni bir politik kültür temelinde yaratılabilir.

Yeni politik kültür, toplumsal düşüncede kaba antikomünizmin, faşizmin, şoven milliyetçiliğin, ırkçılığın, fanatizmin yeni mandacı görüşlerin etkilerinin kırılması ile sağlanabilir. Bu görüşler dışında kalan burjuva demokratik, liberal, görüşler anti emperyalist, ulusal kurtuluşçu görüşlerin ve işçi sınıfı düşüncesinin toplumda etkili görüşler haline gelmesi bunlarla ortak hümanist, demokratik yurtsever düşüncelerin toplumsal düşüncede öne çıkması, yeni politik kültürün yaratılması demektir. Kuşkusuz yeni politik kültür ancak işçi sınıfının, emekçi halkın toplumun politik yaşamına aktif biçimde katılması temelinde yükselir.

İşte bu nedenle, sol güçlerin kendi aralarında ve özellikle tutarlı demokrat güçlerle sıkı işbirliği son derece önemlidir.

Türkiye Komünist Partisi, 5. Kongresinden bu yana ülkemizin sorunlarına yeni bir anlayışla yaklaşıyorlarsa bu, toplumumuzda yeni değişim çizgilerini görebildiğindenidir.

Bir insan gibi bir toplum da düşünür, dersler çıkarır. Kuşkusuz toplumun düşüncelerinin değişmesi hızla olmaz. Tarihsel deneyecek uzun evrelerden geçerek olur.

Cumhuriyet tarihimizin yansında fazlasıyla sıkı yönetimler, askeri müdahaleler, altında

geçmiştir. Toplumumuzun her kesimi, sağda ve solda bugün demokrasinin önemini çok daha iyi kavramakta, yeni bir tarzda düşünmeye başlamaktadır.

Demokrasi mücadelesinin sosyal ve politik tabanı genişlemiştir. Burjuva liberal çevrelerden, dinsel akımlardan, sosyal demokrat ve komünistlere kadar geniş bir çevre yeni bir Türkiye istiyor. Düne kadar militarizmin baş destekçileri olanlar bugün militarizme karşı çıkıyorlar. Yine düne kadar esas saldırılarını ileri güçlere, sola yönelen dinsel akımlar içinde ayırma oluyordu. Kendilerinin saçığı olmadığını açıkça söyleyenler bile var. Bugün ABD emperyalizminin ulusal çıkarlarına aykırı dayatmalarında bulunduğunu herkes söylüyor. Oysa yakın zamana kadar bu doğrular ancak sol çevrelerce ifade edilebiliyordu.

Ancak bu yeni çizgiler kendiliğinden kalıcı, kararlı politikalar haline gelemmez. Özellikle burjuva muhalefetine her zaman söylediğimiz gibi geriye dönüşler, zıkkımlar kararsızlıklar olacaktı ve oluyor. Emperyalizm ve iç gerici gelişmeleri geri çevirmeye, gerici politikaları egemen kılmaya çalışacaktır. Bunların önlenmesinde, en az indirilmesinde sol güçlerin doğru politikaları kararlılıkla savunmaları belirleyici olacaktır.

Yığın eylemlerinde de değişik nitelikler, yeni özellikler gözlenebiliyor. Bu eylemlere yepyeni, taze güçler katılıyor. Emekçi, işçi gençler grevlerde en aktif konumlar alıyorlar. Öğrenciler yalnız üniversite gençliği ile sınırlı değil. Liseli gençler de aktifleşiyor. Dahası yalnız eğitim sistemini, baskıları protesto eden eylemlerde değil, sanat, kültür faaliyetleri ile de gençler görüşlerini, özgürlük istemlerini, katılım isteklerini dile getiriyorlar. Kısaca çok geniş bir gençlik kesimi hareket halindedir. Aydınlarımız ülkenin geleceğine bugünden sahip çıkıyor, yeni düşünceler üretiyorlar.

Diğer yandan yığın eylemleri yukardan şu ya da bu örgütün, sendikanın, derneğin direktifleriyle değil, daha çok tabanın istemleri ve hareketi ile ortaya çıkıyor. Bu yeni nitelik çok önemlidir. Bunu dağınıklık olarak, politik olmayan eylemler olarak görmemeliyiz. Bu yanlış olur. Kendiliğinden eylemler sınıf savaşının gerçek işaretleridir.

Halkın mücadelesinin sağlam toprağı fabrikalar, işyerleri, okullar, üniversiteler, mahallelerdir. Hareket bu tabana oturduğu ölçüde güçlüdür. Ülkemizde de gelişme bu yöndedir. Yığınların politik mücadeleye katılmalarının sağlıklı yolu da budur. Yığınların şu ya da bu örgüte, partiye üye olmaları ile sınırlı bir politik mücadele anlayışı sığdır. Bugünkü grevlerin, öğrenci eylemlerinin hepsi politik içeriklidir. Bu eylemlere politik hedefler kazandıracağız diye eylemleri, güncel istemler temelinden koparmak yanlış olur. Ya da örneğin çok geniş bir alan içinde hareketlenen gençliği dar örgüt kalıpları içine hapsetmeye kalkmak da zararlıdır.

Politik mücadele toplumun her kesiminden yükselmelidir. Yükselir. Bunun için her kesim kendi güncel istemlerini yükseltmeli. Ancak tek tek istemler düzeyinde kalmamalı. Bunların koparılıp alınabilmesi için gerekli idari ve yasal düzenlemeleri içeren alternatif programlar hazırlanıp ileri sürülmelidir. Bunlar parlamentoya, muhalefet partilerine sunulmalıdır. Bu uğurda mücadele edilmelidir.

Halkımız arasında, yığın eylemleriyle dayanışma bilinci de güçleniyor. Bunu Netaş

işçileri ile yurt içinde ve yurt dışında yükselen dayanışma eylemlerinde gördük. Ayrıca öğrenciler ve aydınlar işçileri, işçiler ve aydınlar öğrencileri desteklediler. Öğrenci aileleri de son öğrenci eylemlerinde öğrencilerin destekçisi oldular. İşçiler aydınların dilekçe eylemlerini destekledi, aydınlar işçilerin dilekçe eylemine imza verdi. Tüm bunlar heyecan ve umut verici yeni gelişmelerdir. Dayanışmanın yükselmesi birlik isteklerini de güçlendiriyor. Mücadele birlik gereksinimini kavratıyor. Dayanışma birlik duygusunu güçlendiriyor. Birlik mücadeleye yeni güçleri çekiyor.

Diğer yandan toplumumuzda eski tabular da kırılıyor. Kürt sözü ağzılara alınmazken bugün Kürt gerçeği kabul edilmeli deniyor. Kürt halkının varlığının kabulü, onun ulusal özgürlüklerinin de kabulünü gerektirir. Oyleyse Kürt gerçeği kabul edilmeli diyen çevrelere destek vermek gerekir. Onları daha ileri istemler ileri sürmüyorlar diye suçlamak haklı olmaz. Henüz bu gerçek kabul edilmiş değil. Kabul edilmesi ne kelime, Kürt halkı üzerinde barbarca kırım hala sürüyor. Kürt halkının kendi yerleşim yerlerinden, köylerinden sürülmesi, Kürt köylerinin, halkın isimlerinin Türk isimleri ile değiştirilmesi devam ediyor. Anayasada Kürtçe dilinin ve kültürünün yasak altında tutulması yerli yerinde duruyor.

TKP de bugün, tartışmadan edilemeyen bir politik güç durumuna geliyor. Demokrasinin nasıl olması gerektiğini düşünen her çevre ister istemez TKP'nin yasallığını tartışıyor. Bu çok doğal. Günümüzde komünist partisinin olmadığı bir rejimin demokrasi olduğu inanmak kolay değildir. Bu nedenle TKP demokrasinin bir unsurudur.

Ne var ki, biz özgürlüğümüze kavuşma mücadelesini bambaşka biçimde anlıyoruz. Diyorlar ki, Avrupa Topluluğuna katılmak TKP'nin yasal olmasını kolaylaştıracak. Öyleyse TKP niye AET'ye karşı çıkıyor? Böyle bakmak soruna tepetaklak bakmaktır. TKP'nin yasal olması Türkiye'nin bir sorunudur. AET'nin değil. Çünkü TKP Türkiye'nin ulusal bir partisidir. Türk ve Kürt halkının parçasıdır. Bizim yasal olup olmamamız bir iç sorundur. Fakat kuşkusuz Türkiye'de demokrasi batı demokratik kamuoyunun dayarlı olduğu bir konudur. Bu ise başka bir sorundur.

Bu yaklaşımları ile bu çevrelerin bir demagojileri de açığa çıkıyor. TKP'yi hep dışarı ile bağlı göstermeye gayret eden bu çevrelerin kafalarının nasıl işlediğini, kimin dışarıya bağlı, kimin ulusal niteliklere sahip olduğunu görmek zor değildir.

Biz yasal olacağız diye ülkemizin, halkımızın ulusal çıkarlarını savunmaktan bir an bile geri durmayız. Üç beş kuruş döviz için ulusal çıkarlarımızı ABD'ye peşkeş çekemelerin TKP'ye dil uzatmaları hadleri değildir.

Öte yandan TKP üzerine tartışmalar da yeni nitelikler gösteriyor. Görüldüğü gibi artık varlığımız tartışılmıyor. Yakın zamana kadar TKP'yi yok ettiklerini söylerlerdi. Oysa bugün görüşlerimiz tartışılıyor. Soğuk savaş döneminden kalma bilinen klişeler çürüyor. Çünkü toplumun bilinci gelişiyor. Eski yanlışlar etkisiz kalıyor. Elbette bizimle ilgili konuşan herkes görüşlerimizle ilgili doğru yorumlar yapmıyor. Kimileri hâlâ önyargılı. Böyle de olsa, soğukkanlı olmak bize düşüyor. Engellerle dolu, zor, kahırlı mücadelemiz bizden soğukkanlılık, çelik irade istiyor.

İşte devrimci sol olarak bizim bakışımız, çalışma tarzımız, propaganda ve örgütlenme çalışmalarımız bu genişliği, farklılığı, zenginliği kucaklayabiliyorsa yeni gelişme-

lere uygun başarılı bir mücadele verebiliriz, geniş yığınlarla bağlanmamız olanaklı olabilir.

İşçiler, gençler, aydınlar, kardeşlerim, Her 1 Mayıs, mücadelemizi yeniden gözden geçirdiğimiz, birliğimizi daha da pekiştirdiğimiz bir gün olmalıdır. 1987 1 Mayısında TKP olarak görüşlerimiz de böyledir.

Biz ülkemizin, halkımızın kurtuluş yolunu sizlerle birlikte bulmak istiyoruz. İşçiler, gençler ve aydınlar bugün toplumumuzun en dinamik güçleridir. Demokrasi ancak onların birleşik gücünün mücadeleye damgasını basması ile kazanılabilir. Kazanacağımız demokrasinin genişliği de bu güçlerin birlik ve mücadelesinin gücüne bağlı olacaktır.

Ulusal demokrasi, çağdaş, uygar modern Türkiye ancak ileri düşünceli, gerçeği arayan, bilime, aydınlık düşünceye bağlı güçlerin önderliğinde kazanılabilir. Biz, ülkemizin geleceği demek olan yeni genç kuşakların, özgür düşünce ile yollarını kendilerinin bulmalarını istiyoruz. Mücadelede elbette sloganlara gerek var. Ama düşüncenin yerini sloganlar almamalıdır.

TKP işçi sınıfının devrimci partisidir. Safılarımızı işçi, emekçi, genç ve aydınlar dolduruyor. TKP onların bir parçasıdır... Partimiz, saflarına daha çok sayıda işçi, emekçi, genç ve aydın komünist kazanmayı, bugünün önde gelen görevi olarak koyuyor.

Ama ondan da önemlisi ortak hedefler için birlikte mücadelede birbirimize gereksinimimiz olduğunu görebilmektir. TKP olarak biz, en başta sizlerin yani yurtiçinde ve yurtdışındaki işçilerin, emekçilerin, gençlerin, aydınların desteğine gereksinimimiz var. Partimizin üzerindeki kalın yasak zincirlerini parçalayabilmemiz, özgürlüğümüze kopanp almamız sizin desteğinize olmadan başariya varamaz. Görüşlerimizi aynıyla paylaşırsanız bile bize vereceğiniz destek demokrasi için olacaktır. 1 Mayıs'ın yasaklı oluşu, partimizin yasaklı oluşu tarihi ile hemen hemen eşittir. TKP'nin yasal olarak politik mücadelede yer aldığı Türkiye'den farklı bir Türkiye olacaktır.

Yurtiçinde, yurtdışında barış, demokrasi, özgürlükler için mücadele veren, zindanlarda yatan kardeşlerim, sizlerin 1 Mayıs bayramınızı, gelecek güzel günler, özgürlük günleri, demokratik Türkiye için, yürekten kutlar, ortak mücadelemizde yeni yeni başarılar dilerim.

Amerikan tarzı bir...

Başı sayfa 4'de

yetlerinde kilit rol oynadı. Bu dönemde Türk-İş Araştırma Müdürlüğü idari ve personel giderlerinin bir bölümünü, Türk-İş uluslararası ilişkiler müdürlüğü giderlerin bir bölümünü Basın Merkezi'ndeki iki görevlinin giderlerinin bir bölümünü, Türk-İş Kadınlar Bürosu'nun giderlerini AAFLI karşıladı (Yıldırım Koç, 11. Tez, 3. Kitap, s. 249-257).

Burada dini kurumlar üzerinde ABD'nin etkisini ele almadık. Üstelik bütün bu gelişmeler, 12 Eylül darbesini izleyen yoğun bir baskı ve kitleleri politikadan uzaklaştırma, arındırma fonu üzerinde gerçekleşti.

"Türk Demokrasi Vakfı" adlı kuruluşu da, işte bu parlamententer görüşümüze otoriter rejime geçiş çerçevesi içinde değerlendirmek, sanırız, doğru olacaktır.

Gençliğin haklı...

Başı sayfa 6'da

Bugünlere kolay gelinmedi. Çok yönlü kısıtlamalarla da olsa, örgütlenme hakkının koparılması için az fedakarlıklara katlanılmadı.

12 Eylül darbecileri iktidara el koyduklarında, 12 Eylül öncesi ortamın sorumluları arasında yüksek öğrenim gençliğini de gösterdiler, suçlu ilan ettiler. Gençlerin ileri kesimlerine kıymaksa, üniversitelerden atmakla kalmadılar, yüksek öğrenim gençliğinin örgütlenmesine hizmet edebilecek her türlü olanağı yok etmeyi de amaçladılar. Öğrencisiyle, öğretim görevlisiyle, üniversiteler YÖK'ün sultanı altına sokuldu. Tüm gençliği hedefleyen amansız bir depolitizasyon ve kültürsüzleştirme politikası izlendi. Getirilen yasa ve uygulamalarla gençlik yalnız politik yaşamdan değil, toplumsal yaşamın tüm alanlarından dışlanmak istendi.

Ama yine de, köklü bir geleneğin devamcısı olan günümüz yüksek öğrenim gençliği zorlukları aşmasını, bu tahrip edici rüzgarlara göğüs germesini bildi. Antidemokratik yasalara, keyfi uygulamalara karşın iğne deliğinden geçercesine öğrenci derneklerini kurmayı başardı.

Varolan örgütlenmeler, üye sayılarını artırmaları, yasal çalışmalarını kesintisiz sürdürmeleri ne kadar engellenirse engellenir, sonuçta geniş gençlik kesimleri içinde ve kamuoyunda, yüksek öğrenim gençliğinin meşru temsilcileri olarak kabul gördüler. Bu temelden hareketle, tüm yüksek öğrenim gençliğinin ve bir bütün olarak üniversitenin ivedi sorunlarının çözüme kavuşturulması için ısrarlı, yaratıcı bir çalışmanın hazırlıklarına giriştiler.

Hükümetin ve yandaşlarının öğrenci derneklerini yok etmek, demokratik gençlik hareketinin gelişmesini sekteye uğratmak için yönelttikleri son saldırının nedeni de budur.

Saldırganlar yalnızca polis copu, jandarma dipçigi ile yetinmediler. Beraberlerinde kirli bir karalama kampanyası da yürüttüler.

Bu, kendini en açık biçimde basının bir bölümünde, Tercüman ve benzeri gazetelerin sayfalarında ortaya koydu. Bu çevreler, polis ile elbirliği içinde öğrenci gençliğin temsilcilerinin, dernekleri yığinsallaştırmak, hukuksal vb. engelleri aşmak, temel sorunlara bir an önce çözüm yolları bulmak amacıyla yaptıkları tartışmaları, toplantıları bir suç unsuru olarak göstermeye kalkıştılar.

Başı sayfa 3'de

bir fizikçi olarak, yaşadığımız çağda bir nükleer savaşta kazanan olmaya çağı kanısındayım. Nükleer savaş eskisi gibi, politikanın bir devamı olamaz. Yani nükleer çağda eskiden olduğu gibi, görüşmelerde anlaşmaya varamayan taraflar, masaya yumruğunu indirip 'cenk meydanında güçlerimizi ölçeceğiz' türünden bir mantıkla hareket edemezler. Günümüzde böyle davranılamaz. Nükleer güç sahibi devletlerde biriken atom silahı potansiyeli öylesine büyük boyutlar almıştır ki, bu tür yığinsal kırım silahlarının kullanılacağı bir savaş, onlar için intihar olur. Böyle bir savaş, tüm insanlığın, bütün uygarlığın toptan yokolmasına yolaçacaktır..."

Bu görüşleri paylaşmamak için tek bir mantıklı neden bulunamaz. Ve, dünyadaki 50 bin nükleer başlıktan 489'u-

DGM'lerin her gün grup grup öğrenci tutukladığı bir ortamda "öğrenci değiller" diye başlıklar atmaya, MHP'li katillerin serbest bırakıldığı günlerde "12 Eylül öncesi" tehditlerine başvurmayla yöneldiler. Elbette, "TKP'nin oyununa geliniyor" türünden kışkırtmalarını da eksik etmediler.

Bütün bu çabalar, açık ki gençleri, ülkenin kendi sorunlarına sahip çıkabilecek öneriler geliştirebilecek ve bunların gerçekleştirilmesi için bilinçle aktif tutum alabilecek, yaratıcı bir gücü, bir zenginliği değil de, kışkırtılacak, üzerinde oyunlar oynanacak bir toplum kesimi olarak gören karanlık bir anlayışın ifadesidir. Hiçbir gelecek vadademedememenin sonucu, gençlerden duyulan korkunun ifadesidir.

TKP ne diyor? TKP gençliğin ülkenin bugünü ve geleceğinde söz sahibi olmasını savunuyor. Gençler hiçbir yasak ve engelleme ile karşılaşmadan öğrensinler, araştırınsınlar, özgürce tartışsınlar, özgürce çözümler üretip kararlar alsınlar ve bu

YENİLENMENİN GENÇ MUHAFAZISI

Başı sayfa 5'de

açıkladı. "Bugün Komsomol yenilenmenin genç muhafızı olmalıdır" sözleri, salondaki coşkuyu doruk noktasına çıkardı.

Kongre'de delegeler oybirliği ile gençliğin haklarının tümünü kapsayan ve Komsomol'un bütün öteki devlet, parti ve toplumsal örgütlerle ilişkilerini belirleyen bir gençlik yasasının hazırlanmasını kararlaştırdılar. Bu arada tüzük değişikliği yapıldı. 1. Sekreter Mironenko, MK'nin önerdiği tüzük değişikliği önerisine toplam 235 bin değişiklik önerisinin geldiğini, bunların tüzüğün yeni biçimine 100 başlıca ek olarak yansıtıldığını açıkladı. Tüzüğün yeni biçimi, Komsomol temel örgütlerinin yetkilerini artırıyor, her düzeydeki Komsomol örgütüne seçim yapılırken çok sayıda aday içerisinde en iyi adayı seçmeyi öngörüyor, daha önce sosyal bir örgüt olarak tanımlanmakta olan Komsomol'u politik ve sosyal bir örgüt olarak ilan ediyor.

Gorbaçov'un "Gerçek bir yurtsever, yoldaşlar, mutlaka bir enternasyonalisttir" sözlerini coşkuyla onaylayan delegeler, gençliğin dünyayı bütün kar-

temelde hiçbir karışma olmadan, örgütlenmeler istiyorlar. Bu uğurda verilen mücadeleleri destekliyor, çünkü TKP gençliğe güveniyor.

Gençler de, hükümetin son antidemokratik girişimi ve baskıları karşısında gösterdikleri soğukkanlı, ama duyarlı ve kararlı tepki ile kendilerine güven duyan herkesi haklı çıkarmışlardır. Onlar coplanmaya, yerlerde sürüklenmeye, tutuklanmaya değil, asıl haklarının bilincinde olan yurttaşlar olarak, demokratik davranış ve medeni cesaret açısından örnek alınmaya layıktırlar.

Şimdi geniş destek ve onay gören son çıkış ile, öğrenci derneklerinin toplumsal meşruiyeti güçlenmiş, demokratik gençlik hareketinin saygınlığı artmıştır. Bunu gerçekleştirenler, bu saygınlığı derneklerin birlik içinde güçlendirilmesi ve yığinsallaştırılması yakıcı ortak sorunlar etrafında daha geniş gençlik kesimlerinin hareketlendirilmesi yönünde değerlendirmeyi başarabilirler.

maşıklığıyla, çelişkileriyle, gelişmenin ana yönleriyle kavramasının önemi üzerinde durdular. Genç Sovyet insanının öğrenmeye en açık olduğu dönemde Marksizm-Leninizme, insan varlığının en köklü sorunlarına, endişelerine, huzursuzluklarına ve umutlarına yanıt veren bu ideolojiye yönelmesi, toplumun devrimci yenilenmesi ile insanların ideolojik ve moral eğitimlerinin bir bütün olarak harmanlanması olarak nitelendirildi. Gençliğin girişimciliğinin önündeki tüm engellerin kaldırılması için nelerin yapılması gerektiği görüşüldü.

Kongre salonunda bu denli derin konularda sorumlu, somut, yapıcı, eleştirel ve araştırıcı bir yaklaşım sergileyen delegeler, oturum aralarını bir gençlik festivaline dönüştürmekten geri durmadılar. Bir köşede Rus folklor ekipleri akordeon çalarken, bir başka köşede badem gözlü Kafkasyalı kızlar şarkı söylüyor, bir kat yukarda kimi gençler piyano çalan genç bir sanatçıyı dinlerken, ötede televizyon önüne biriken bir topluluk maç seyrediyordu. Bütün bunlar, "Komsomol kongreleri her zaman neşeli olur, ama hiç böyle coşku dolu bir Komsomol kongresine tanık olmadım" diyen bir emektar komünisti doğruluyordu. Bu coşku, yalnızca gençliğin dinamizminden kaynaklanmıyordu. Bu, Sovyetler Birliği'ni Batıya göre teknolojik alanda geri olmakla suçlayan kimi çevrelere gereken yanıtı vermiş bir gençlikti: Genç bilim adamları, Komsomolcular, saniyede 125 milyon işlem yapabilen ve seri üretime başlatılan bir süper bilgi işlem cihazı geliştirmişlerdi.

Komsomol 20. Kongresi, örgüt MK'ni gereken duyarlılıkla yeniledi. 1. Sekreter Viktor Mironenko yeniden aynı göreve seçildi. Kapanış oturumunda "Genç Muhafız" marşı ile "Enternasyonal" söylenirken Kremlin Kongreler Binasını inleyen "Parti-Lenin-Komsomol" belgileri, Sovyet gençliğinin öne koyduğu görevi Sovyet toplumuna ve tüm dünyaya ilan ediyordu: Yenilenmenin genç muhafızı!

Nükleer Silahlar ve Türkiye

nun topraklarımızdaki Amerikan üslerinde bulunduğu, bunların düğmelerinin Pentagon subaylarının elinde olduğu asla unutulamaz.

TKP, ülkemize yeni nükleer silah yerleştirilmesinin önlenmesi, topraklarımızın bütün nükleer silahlardan arındırılması amacıyla, nükleer silahlarda Avrupa ve dünya ölçüsünde bir an önce köklü indirime gidilmesi yönündeki her öneri ve girişimi içtenlikle destekliyor. SSCB'nin Avrupa'daki nükleer füzelerin kaldırılması önerisi, onun aktif barış politikası yurdumuzun, halkımızın güvenlik çıkarlarına tamamen uygundur. Sovyetlerin bu öneri ve politikasını desteklemek, silahsızlanma yönündeki her adımı ve girişimi desteklemek ulusal çıkarlarımızın savunulması demektir.

ONURLU BİR YAŞAM İÇİN ELELE !

Baş sayfa 1'de

Türkiyemiz açlık ve yoksulluk batağına daha çok çekildi. İşsizlik, iflaslar, fuhuş tüm yurdu sardı. Emek dünyası koyu bir karanlığın içinde. İşçiler sefalet ücretine mahkum edildi. Yoksulluk, bakımsızlık ve bunlardan kaynaklanan hastalıklar ailelerimizi kırıp geçiriyor. Çöken eğitim sistemi yeni kuşakları cahilliğin kuyusuna itiyor. Zengin daha zengin olurken, yoksulluk katmerleşti.

Ülkemiz ABD'nin çıkarlarına körü körüne bağlandı. ABD'nin çıkarları ve planları doğrultusunda savaşa sürüklenmek, ateş içinde kalmak tehlikesi daha da büyüdü. Tüm komşularımızla gerginlikler yaratılıyor. Ülkemiz yabancı sermayenin talanına açıldı. Dış borçlar geleceğimizi ipotek altına sokuyor.

Antidemokratik yasaklar, kısıtlamalar bu rejime karşı çıkanları susturma ya çalışırken, hapishaneler siyasi tutuklularla dolu, işkenceler sürüyor. Doğu Anadolu'da eşkiya avı adı altında Kürt halkı üzerinde yoğun bir terör uygulanıyor.

Bu insanlık dışı yaşam artık böyle gitmez, gitmemeli. İşçi sınıfı, emekçiler bu karanlığa daha fazla katlanamaz, katlanmıyor.

Yılgınlık, suskunluk perdesi yırtılıyor. Yurdun dört bir yanından hakkını arayanların sesi yükseliyor. Grev bayrakları açılıyor, hak direnişleri yükseliyor, dayanışma eylemleri yayılıyor. Dalga dalga bir mücadele, dostluk ateşi iş-

çi sınıfı sıralarını sarıyor.

Netaş'ta, Alman İlaç'ta, Derby'de zorbaların karşısına dikilen işçileri, Petrol, Metal, Cam-Toprak, Belediye, Tekstil işkollarından işçiler izledi. Grevlerin, hak direnişlerinin bayrakları işçi onuruyla dalgalandı, dalgalanıyor.

Hükümetin, tekelci patronların elele vererek giriştikleri saldırılar, tehditler, grev kırıcılığı mücadele dalgasını önleyemedi, işçiler yasal ve doğal haklarını sonuna kadar birlik içinde kullandılar, kısıtlamaları aşip geçeceklerini gösterdiler. Hükümet patronlarla birlikte şimdi baskılarını sürdürüyor, yeni tehditlere başvuruyor.

İşçi arkadaş,

Bu baskılara seyirci kalamayız.

Bugün susup oturursak, işimi kaybederim diye sinersek hem bugünü, hem yarını kaybedeceğiz.

Ekmeğimize onurumuza sahip çıkmalıyız.

Haklarımıza yönelen bu saldırılara el ele karşı çıkacağız. Zorbalığın karşısına mücadele birliğimizle, toplu grevlerle, direnişlerle, yığinsal miting ve gösterilerle her fırsatta dikileceğiz.

Her eylem için en geniş dayanışma hareketini örgütleyeceğiz. Birimizin mücadelesi, hepimizin mücadelesidir. Bir fabrikadaki başarı hepimizin başarısı olacaktır. Mücadelenin, hak almanın yolunu genişletecektir. Netaş'ta böyle oldu. Diğer yerlerde de böyle olmalıdır.

İşçi arkadaş, emekçi dost,

Hükümet ve patronlar işçi hareke-

tini etkisizleştirmeye çalışıyor. Buna karşı işçiler doğal haklarını, sonuna kadar kullanacak, dayanışmayı artıracaktır. Demokrasi isteyen herkes işçilerin desteklenmesi gerektiğini görüyor. İşçilerin mücadelesi ve dayanışma hareketi demokrasinin kazanılması için mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

Demokrasinin yolunu işçiler grevlerle, direnişlerle açıyor.

Açılan yoldan tüm halk, demokrasiye ihtiyacı olan herkes yürüyecektir.

İşçi arkadaş, emekçi dost,

Önce iş yerinde birliğini sağlam kur. Haklarına, sendikana sahip çık. Her işçi işyerinde, sendikasında daha aktif olmalı, sendikalar daha hareketlenmelidir. Türk-İş'li bağımsız sendika üyesi, DİSK'li, Hak-İş'li işçiler, sendikası işçiler güçlerini hakları için, demokrasi için birleştirmelidir. Tüm emekçiler arasında dostluk, dayanışma bağları kurulmalı, güçlenmelidir.

İşçi arkadaş, emekçi dost,

1 Mayıs 1987'de; Grevini sağlamlaştı, grev kırıcılarına aman verme!

Grevleri, direnişleri destekle, dayanışma hareketine güç ver!

Yurtseverler, demokratlar,

1 Mayıs 1987'de; İşçi hareketiyle, grevlerle dayanışmayı güçlendirin!

Hak ve özgürlük bayrağını yükseltin!

1 Mayıs 1987'de; Güç ve eylem birliği!

Birlik, Mücadele, Dayanışma!

1 MAYIS'TA GREVCİLERLE YİĞİNSAL DAYANIŞMA İÇİN İLERİ!

TKP

İstanbul İl komitesi

DEMOKRATİK - ÖZGÜR BİR TÜRKİYE İÇİN ...

Baş sayfa 1'de

bir dayanışma gösterildi. Petrol-İş sendikası üyesi 11 bin işçi kardeşimiz bugün en zor koşullarda grev alanlarında hakları için mücadele ediyor. Dün grevlerini başarıyla sonuçlandıranlar bugün onlarla dayanışıyorlar. Ereğli Demir Çelik işçileri, Özal hükümetinin işçi düşmanı yanlı tutumuna karşı yiğitçe direniyorlar. Seydişehir Alüminyum ve MKE işçileri yeni mücadelelere hazırlanıyorlar. Sendikal ve demokrasi savaşımında önemli geleneklere ve deneylere sahip işkolumuzun yiğit işçileri, aranızdaki birlik ve dayanışmayı bu koşullarda daha da geliştirip güçlendirin. İşkolumuzun bu gelenek ve deneylerini diğer sınıf kardeşlerinize de taşıyın. Onlarla dayanışmanızı yükseltin. Tek başına kurtuluşun mümkün olmadığı en iyi sizler yaşadınız."

Bildiri, tüm işçilere yapılan, hak arayan, direnen her kesimle dayanışmayı artırma, mücadele arkadaşlığını güçlendirme çağrısıyla sona eriyor.

Banksen Genel Yürütme Kurulu'nun "İşçiler, emekçiler; DİSK'in ve sendikamızın ilkelerini, mücadelecilik tutumunu sürdüren, Banka, Sigorta, Ticaret, Kooperatif işkollarının yiğit işçileri; günde en az 8 saat çalışıp rahatça, insanca bir yaşama ulaşmayan tüm yurttaşlar," diye başlayan 28 Nisan günlü 1 Mayıs bildirisinde, Türkiye işçi sınıfının 1 Mayıs'ı hangi koşullarda karşıladığına dikkat çekiliyor.

Bu işkolundaki işçilerin 12 Eylül koşullarında verdikleri zorlu mücadele örneklerini sergileyen bildiri şu cümlelerle son buluyor:

"Barış ve demokrasi ve sendikal haklar için mücadelemiz bugün daha çok içiçe geçiyor. İşçi sınıfımızın bugünkü mücadelesinde, gittikçe yaygınlaşan grev hareketinde somutlaşıyor. Çoğunluğu grev yasağı altında olan işkollarımızın siz emekçilerini ve sendikalarını grevci işçi ve sendikacılarla dayanışmayı daha da yükseltmeye çağırıyor ve bu yolda sürdürdüğünüz çabayı tüm gücümüzle destekliyoruz!

1 Mayıs 1987'de her şey grevlerin başansı için!

1 Mayıs 1987'de her şey 1 Mayıs 77 şehitlerinin anısı ve katillerini açığa çıkarmak için!

1 Mayıs 1987'de her şey işkolumuzdaki işçi ve sendikaların eylem birliği için! Her şey işçi sınıfımızın, sendikal hareketin birliği için!

1 Mayıs 1987'de her şey DİSK'e, sendikamıza ve diğer DİSK sendikalarına özgürlük için!

1 Mayıs 1987'de her şey Evren-Özal diktatörlüğüne karşı, Özal hükümetinin yıkılması, demokrasinin kazanılması ve güvence altına alınması için!

Yaşasın DİSK! Yaşasın Türkiye işçi sınıfının birlik ve mücadelesi!

Yaşasın 1 Mayıs!"

... KİM YÜRÜSÜN

Baş sayfa 7'de

dergilere, dinlediği müziği sınır getiriyor. Kılık kıyafetleri sınavlara alınma gerekeceği olabiliyor.

YÖK yönetmelikleri, artan sorunlar pek çok öğrenciyi canına kıyacak denli bir bunalımın kucağına itiyor. DİE'nin kayıtları son bir kaç yıl içinde intihar edenler arasında üniversite öğrencilerinin oranının artarak % 47'ye çıktığını gösteriyor.

Öğrenciler mevcut sorunlarını dile getirdikleri, çözüm istedikleri zaman "anarşistlikle" suçlanıyorlar. Karşılında polisi buluyor yurttan, okuldan atılma tehdidiyle karşı karşıya geliyorlar.

Sorunlarını dile getirmek, demokratik hak ve istemlerini elde etmek için derneklerini kurdular. Bu süreç içinde baskı ve keyfi uygulamalarla karşılaştılar. Yılbaşından bu yana bir çok dernek yöneticisi, gençlik dergisi çalışanı gözaltına alındı, işkenceden geçirildi.

Son olarak ANAP'lılarca hazırlanan yasa önerisiyle öğrencilerin zorlu mücadelelerle kurdukları, haklarını aramalarının yasal aracı dernekleri de yok edilmek istendi.

Buzlar Kırılırken... ● Ahmet AKYÜZ

TKPMK Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun FKP MK Genel Sekreteri G. Marchais'nin çağırısı üzerine yaptığı Fransa gezisi, Atina gezisinden sonra ikinci kez, yerli basında ilişkilerde ileri bir adım atılmasına, TKP'nin kendi görüşlerini ülke kamuoyuna açıklamaya hakkına karşı konan çağdışı yasağa karşı önemli bir yanıt verilmesine olanak açtı. H.Kutlu yoldaş, pek çok gazetecinin katıldığı basın toplantısında, "Güneş" gazetesi ve "Yeni Gündem" dergisiyle yaptığı ayrı ayrı görüşmelerde, TKP'nin güncel dünya ve ülke sorunları karşısındaki tutumunu açıkladı ve gazetecilerin bir dizi sorusunu yanıtladı.

Bu sorular doğallıkla en güncel olaylarla ilgili sorulardır. Bu da gösteriyor ki, kamuoyu, Sovyetler Birliği'ndeki yenilenme sürecine, Türk-Yunan anlaşmazlığına, Türkiye'nin NATO ve AET ile ilişkilerine, Kürt ulusal sorununa vs. ilişkin TKP'nin görüşlerini öğrenmek istemektedir. Bu hem kamuoyunun hakkıdır, hem de TKP'nin tüm bu sorunlara yanıt vermesi, partimizin halk karşısındaki ödevi ve sorumluluğudur.

Kuşkusuz, söz konusu görüşmelerde ele alınan konular, bir basın toplantısının ya da bir röportajın sınırlarını çok aşan, kapsamlı, karmaşık konulardır. TKP belgelerinde geniş ölçüde ele alınan Kutlu yoldaşın sorulan sorularla sınırlı kalarak, yine geniş olarak gündeme getirdiği bu konular, basında elbette kısmen yer almıştır. Ama, okuyucu, yine de TKP'nin genel yaklaşımları hakkında bir fikir edinme olanağı kazanmıştır.

Basında Haydar Kutlu yoldaşın açıklamaları geniş ilgi görmüş, ve elbette değişik yorumlara da konu olmuştur.

Milliyet'te Refik Erduran, Cumhuriyet'te Mehmed Kemal yazdıkları yazılarda, TKP MK Genel Sekreteri'nin görüşlerini basında yansıtan gazetecileri, haklı olarak desteklediler.

Özellikle Güneş gazetesinde yayınlanan röportaj, ilginç değerlendirmelere konu oldu. Örneğin, bu röportajı özetle gazetesinde yansıtan Turhan Aytul, Kutlu yoldaşın konuşmalarından "TKP'nin de Gorbacov çizgisinde olduğu" sonucuna varıyor. Buna karşılık Cumhuriyet'ten U.Mumcu TKP'de "değişen hiçbir şey" olmadığını belirtiyor. Aytul'a göre TKP Türkiye'nin "Ortak Pazar'a girmesini bekliyor. Buna karşılık Günaydin gazetesi, TKP'nin Ortak Pazar'a girmesini önlemeye çalıştığını, Tercüman gazetesi ise Türkiye'de TKP ve Erbakan'ın AET'ye girişe karşı çıktığını iddia ediyor. Tercüman gazetesi bu konuşmadan hareketle, TKP'nin PKK'ya karşı saldırıya geçtiğini ilan ederken, U.Mumcu köşesinde yazdığı bir yazıda TKP'nin Kürt silahlı hareketine destek olduğunu yazıyor. Atilla İlhan ise, soruna ideolojik açıdan yaklaşmayı deniyor ve TKP'nin bugünkü

çizgisinden, Aybar'ın haklılığını kanıtlamaya çalışıyor.

Böylesine farklı yorum ve görüşlerin ortaya çıkması doğaldır. Bu yazımız, kuşkusuz, tüm bu sorunlarda bir kere daha partimizin görüşlerini ifade etmemize elvermiyor. Ama peşinen söylemeliyiz ki, söz konusu yorumlar TKP'nin görüşlerinin el yordamıyla seçilmiş kimi yanlarından çıkarılmıştır ve elbette partimizin çizgisini doğru olarak yansıtmayı başaramamaktadır. Bunun pek çok nedenlerinden birisi, söz konusu yazarların, TKP'nin basında çok sınırlı yer alan görüşleri üzerine konuşmak zorunda kalışlarıdır.

Buradan çıkan sonuç şudur: TKP'nin kendi görüşlerini, önerilerini kamuoyuna duyurması, ısrarla her türlü ön yargıyı aşmaya çalışması, haksız eleştirileri yapıcı bir diyalogla yanıtlaması, parti çizgimizdeki değişen koşullara uygun yeni görüşleri de, temel, değişmez ilkeleri de aralıksız herkesle tartışması şimdi çok daha fazla gereklidir. Yanlış anlamalardan, tek yanlı yorumlardan, görüşlerimizin iyi niyetle yapılan özetlemeler sonucu farklı vurgulamalarla yansıtılmasından çekinmek, "başkaları ne der" kaygısıyla basında TKP ile ilgili çıkan her haberdan ürkmek, bizi yeniden geçmişteki içe kapanıklılığa götürür. Görüşlerimizi cesaretle açıklamak, sorulan her soruya kaçmaksız yanıt vermek, örgütsel gizliliği

pekiştirirken, politik gizliliği yerle bir etmek, açık olmak, anlaşılabilir, sözde "ideolojik" klişelerle değil, herkesin konuştuğu açık bir dille konuşmak... H. Kutlu yoldaşın konuşmalarında ifadesini bulan bu doğrultu, her parti yöneticisi için de geçerlidir.

Biz, ülkemizin politik hayatına açık sözlülük, içtenlik, politik açıklık getirme yolunda yürüyoruz. Bizim açıkça söylemek istemediğimiz hiçbir politik, ideolojik görüşümüz yoktur. Biz gizlemek istediğimiz, açıklamaktan korktığımız hiçbir düşünceye sahip değiliz. Bu, tam böyledir. Hatta, tersine, bizim karşıtlarımız neredeyse 70 yıldır bizi, açıklamak, istediğimiz görüşlerimizi açıklamak için yoksun etmek ve ahlak dışı yollarla bizim hakkımızda konuşma tekelini kendi ellerinde tutmak için, her yola başvurdular ve başvuruyorlar. Şu halde her insan, her örgüt için mutlak bir hak olan, kendi görüşlerini başkalarının çarpıtması olmaksızın açıklama hakkımızı titizlikle savunmamız doğaldır.

Şimdi buzları kırıyor, yolu açıyoruz. Kırılan tekelci "demokrasi"nin yasakları, açılan gerçekten çoğulcu demokrasinin yollarıdır. TKP, demokrasiyi bir ucundan, bu yolla, yasaklı olanların konuşma haklarını fiilen sağlama sağlama kurma davasında, bizimle aynı görüşleri paylaşmasalar da, dürüst basın çalışanlarına samimiyetle güvenmektedir.

"Tek çare Amerikan üslerinin çalışmasını durdurmaktır"

Türkiye Komünist Partisi hep dedi ki ve diyor ki: ABD ile olan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması feshedilmelidir. Ülkemiz topraklarındaki Amerikan üsleri tasfiye edilmelidir.

Kamuoyunda bu yönde yükselen bütün istemleri, çağrıları destekledik. Amerika Birleşik Devletleri ile olan bütün ilişkilerin kamuoyu önünde açıkça tartışılması gereğini belirttik. SEİA'nın bütün hükümleri, bütün maddeleri kamuoyuna açıklanmalıdır. Yedi yıldır, SEİA ile ilgili olarak, bu anlaşmadaki tamamlayıcı hükümlerin yanı sıra, gizli ek protokoller olduğu belirtiliyor. Bu konuda yabancı basında, yerli basında arasında spekülasyonlar yapılıyor. Böyle gizli ek protokoller var mıdır, yok mudur? ABD ile kamuoyundan gizli tutulan ne gibi anlaşmalar yapılmıştır?

Bu konuda hiçbir şey gizli kalmamalıdır, kamuoyunun bilgisi dışında kalmamalıdır, dedik ve diyoruz.

Ve yine diyoruz ki: ABD ile ülkemizin ilişkilerinde kamuoyu, bugün yalnız sözlere değil, eyleme bakıyor, eyleme bakacaktır. Topraklarımızdaki Amerikan üsleri konusunda ne yapıla-

caktır? Bugün temel soru budur. Bu üslere elkonacak mıdır, konmayacak mıdır? Türkiye'deki Amerikan üslerinin faaliyeti durdurulacak mıdır, durdurulmayacak mıdır?

"Musevi kökenli işadamlarına Dışişleri Bakanlığı, Amerika'da lobi yaptırın" diye konuyu tepetaklak etmenin bir anlamı yok. Nitekim eski Dışişleri Bakanlarından Melih Esenbel, haklı olarak ve açıkça söylüyor: "Tek çare, bu üslerin çalışmalarını durdurmaktır." (Hürriyet, 19 Nisan 1987).

Sayın Esenbel'in bu görüşünü bütünüyle destekliyoruz. ABD ile ilişkilerin eşitsiz olduğu, ABD "yardım"larının politik koşullara bağlandığı bütün çıplaklığıyla gözler önüne serilmiştir. Bu durumda üslere hiç dokunmadan, sözüm ona değişik "çareler" önermek, hedef şaşırtmaktan başka bir şey değildir. Nitekim ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Bayan Phyllis Oakley, pervasızca şöyle diyor: "Türkiye hükümetinin üsler anlaşmasını onaylamayı askıya alması, Amerika'nın bu üslerdeki faaliyetini etkilemez. Türk hükümetinin tutumunun

Arkası 12. sayfa

Federal Almanya'da

YETKİLİ ORGAN VE ÖRGÜT YÖNETİCİLERİ TOPLANTISI

TKP'nin F.Almanya'daki en üst düzeydeki yetkili organı, Partimizin bu ülkedeki örgüt yöneticisi düzeyindeki yoldaşlarla geniş bir toplantıda bir araya geldi. Toplantımızda, bir yandan SBKP'nin Ocak 1987 Plenumunun sonuçları ve diğer yandan Partimizin Şubat 1987'deki 7. Plenumunun sonuçları ve öne çıkardığı görevler görüşüldü. Bu görevler doğrultusunda F.Almanya koşullarında yapılması gereken çalışmalar ele alındı, eksikliklerin giderilmesi yönündeki düşünceler ortaya kondu.

Toplantıya katılan yoldaşlar, SBKP MK Ocak Plenumunun sonuçlarına büyük değer verdiler ve bizim görevlerimiz açısından önemli sonuçlar çıkardılar:

Büyük Sosyalist Ekim Devriminin 70. Yıldönümünde SBKP, tüm Sovyet halkının ve aynı zamanda bütün insanlığın kaderini derinden etkileyecek nitelikteki dönüşümlerle, yeni bir çığır açıyor. Antikomünizmin en incesinden, en kabasına kadar nummalı bir faaliyetle bu gelişmeleri çarpıtma, devrimci dönüşümler konusunda yığınların bilincini bulandırma, liderle partiyi, partiyle halkı ve Sovyetler Birliği ile sosyalist ülkeleri karşı karşıya getirme girişimleri karşısında bizim enternasyonalist görevlerimizin önemi bir kat daha artmıştır.

Bu durumda ve şimdiki aşamada, SBKP'nin başlattığı dönüşümlerin özünü kavramak ve antikomünizmin kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfını da kapsayan saldırısına karşı, geniş bir çerçevede propaganda edip yaymak, enternasyonalizmin temel ölçütlerinden biridir.

Ayrıca bu dönüşümlerin özünü kavramak, parti politikamızın yaşama geçirilmesi açısından da önemlidir. SBKP'nin halkın devrimci enerjisine olan güveni, her koşulda yığınlarla bağların güçlendirilmesi, pekiştirilmesi ve devrimci süreci ilerletebilme mücadelesine onların kazanılması yönündeki çabası bizim için de önemlidir.

Toplunun ilerletilmesinde demokrasinin en önemli faktör, bir kaldıraç olması öğreticidir. Artık demokrasinin, toplumun demokratikleştirilmesinin taktik bir hesap olmadığını daha tam görebiliriz. Demokrasi, diktatörlük koşullarındaki ülkemizin ve halkımızın nes-

nel bir gereksinimdir ve sosyalizm koşullarında da önemini koruyacaktır.

Toplum ilerletecek motor güç olmak, partinin ve kadroların her aşamada düşünce ve davranış bakımından kendisini yenilemesine, işçi sınıfının ve halkın çıkarları için özveriyle çalışmasına bağlıdır. Öncülük, yöneticilik konumlarına sözle değil, somut işle yükseltiliriz.

Parti MK'mizin 7. Plenum sonuçları üzerinde ayrıntıyla duran yoldaşlar, özellikle F.Almanya koşullarında önümüzdeki dönemin temel politik görevlerini gerçekleştirmenin sorunları üzerinde yoğunlaştılar.

7. Plenumumuz önümüzdeki dönemin temel politik görevleri olarak; "Özal hükümetinin yeniden güç kazanmasına olanak tanımamak ve onu daha da güçten düşürmek, buna karşılık yığınları ve yığın örgütlerini mücadeleye daha geniş çekmek, sol güçlerin demokrasi mücadelesindeki rolünü artırmak, demokrasi isteyen bütün güçlerin işbirliği geliştirmek. Böylece, insiyatifin demokrasi güçlerine geçmesini sağlamak" şeklindeki saptaması yol göstericidir.

F.Almanya'daki parti çalışmasında öne çıkartacağımız görevler bu saptamada işığında ele alındığında, her tür çalışmada partimizin, ülkedeki barış ve demokrasi güçlerinin gereksinimlerine azami katkı en temel ölçüt olmalıdır. Bu ölçütü kullanarak, ne yapmalıyız ki, Partimizin, barış ve demokrasi güçlerinin etkisinin artmasına katkıda bulunalım? Ve ne yapmalıyız ki, Partimizin, barış ve demokrasi güçlerinin gereksinimlerine yanıt verebilelim? sorularına somut yanıtlar getirebiliriz.

Herşeyden önce, barış ve demokrasi

hareketi güçlü bir uluslararası destek olmadan başarıya ulaşamaz. Gerçek bir destek, maddi ve moral dayanışmanın yükseltilmesi ve Özal hükümetinin insan haklarına yönelik saldırısını açığa çıkartarak sağlanabilir. Şimdi bu alandaki çalışmalar öne çıkartılmalıdır. Görevimiz, göçmen işçi yığınlarında barış ve demokrasi bilincini geliştirmek, onların savaşım gücünü yükseltmektir. Bu sadece propaganda yoluyla olmaz. Onların somut sorunları için verilen mücadelelerde ve kendi özdeneyimleri temelinde başarılabılır. Şimdi önümüzdeki politik görevlere bağlı kampanyalarla, Özal hükümetinin içyüzünü ortaya koymaya yönelik demokratik göçmen hareketini geliştirmeye ağırlık vermek gerekiyor.

Partinin sesini; savaşım ve amaçlarını en geniş kesimlere duyurabilmeli, bütün olanakları kullanarak Komünist Partisi'nin etki alanını genişletmeliyiz. Öyle ki, göçmen işçi her türlü sorununda komünistleri yanında görsün ve bu gördüğünü ülkeye aktarabilsin.

Geniş bir Türkiyeli politik çevrenin varlığı, işbirliği yönündeki çabalarımız açısından önemli bir olanaktır. Bu kesimlerle kurulacak ilişkiler hem sol güçlerin ve hem de geniş demokrasi yanlı güçlerin yakınlaşmasında büyük kazanımlara yolaçabilir.

Toplantıya katılan yoldaşlar, önümüzde duran görevleri somut sorunlara yönelik çalışmalarla ve bu sorunlar temelinde geliştirilecek yığın hareketleriyle gerçekleştirecek partimizin ve barış ve demokrasi hareketinin gereksinimlerine katkıda bulunabileceğimizi vurguladılar. Ayrıca bu çalışmaların, önemle altı çizildi ki, enternasyonalist görevlerimiz açısından da önem taşımaktadır. Bu çalışmalar, buradaki sınıf savaşımına dolaysız katkıda bulunacak, yerli ve yabancı işçiler arasındaki sınıf kardeşliğinin gelişmesine ve F.Alman hükümetine karşı barış ve demokratik kazanımları savunma hareketine hız kazandıracaktır.

Şimdi önümüzdeki dönemde, partinin çalışma biçim ve yöntemlerini geliştirip, yöneticilik alanındaki (politik ve pratik) eksikliklerimizi giderek 7. Plenumumuzun öne koyduğu görevlerin çözümüne en tam bir şekilde katılabiliriz. Toplantımız bu gücün olduğunu göstermesi bakımından öğretici ve Ulusal Konferansla birlikte gelişen partimizin kendisini yenileme yönünde önemli adımlar attığının bir göstergesi oldu.

BİR KEZ DAHA YIĞIN ÖRGÜTLERİ ÜZERİNE...

Ayşe Ege/Hollanda

Bu konuda epey yazıldı, çizildi. Ancak yığın örgütlerine bakış açımız değişmediyse, daha da yazılmalı. Bu konuyu yeterince kavranıncaya değin.

Ulusal Konferans tezlerinde, Barış ve Ulusal Demokrasi programının yaşama geçirilmesi araçları arasında en önemli yeri tutan yığın örgütlerine "herşeyden önce dikkat verilmesi zorunluluğu'na vurgu yapılıyor (Barış ve Ulusal Demokrasi Programı, s.45)

H.Kutlu yoldaş 6. Plenumu açış konuşmasında, "günümüzde kucaklamamız gereken yığınların daha da genişlediğine" işaret ederek "yığınsal hareket, yığın örgütü anlayışımız değişmelidir." (S.19) diyor.

Yığın örgütü anlayışımızın ne olduğu, nasıl değişeceği konusunu sonraki paragraflara bırakarak, yığın örgütlerinin ne olduğuna, Y. Krasin'in sözleriyle *Devamı arka sayfada*

BATI BERLİN'DE ALTI DERNEĞİN ORTAK GİRİŞİMİ

Türkiyeli altı dernek, kentin kuruluşunun 750. yıldönümü törenlerine katılmak amacıyla Batı Berlin'e gelen Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nu, göçmen işçi sorunlarının ele alınacağı açık bir toplantı yapmaya çağırıldılar. Batı Berlin'de faaliyet yürüten **Birlik Yolu, Demokrasi İçin Birlik Avrupa Federasyonu (DİBAF), Kürdistan Demokratik İşçi Dernekleri Federasyonu (KKDK), Batı Berlin örgütleri ile Kültür Merkezi, Kürdistan İşçi Derneği ve Türkiyeliler Merkezi** tarafından Vahit Halefoğlu'na gönderilen mektupta Batı Berlin'de çalışan ve yaşıyan 120 bin dolayında Türk ve Kürt emekçisinin sorunlarına dikkat çekilerek.

1. Serbest dolaşım hakkının tanınmaması. Vize uygulamasının sürdürülmesi, sınır kapılarındaki aşağılanmanın, horlanmanın, "kaçakçı" işlemleri göçmenin hala önlenmemiş olması.

2. Pasaport yasakları konusu. Hükümetin yüzbinlerce T.C. vatandaşına pasaport vermemesi sonucu Türkiye'deki göçmen işçi yakınlarının ziyaretinin engellenmesi.

3. Pasaportlara el konması sorunu: Batı Berlin Başkonsolosluğu'nun bu işlemlerinin devam etmesinin, göçmen işçi-

lerde yolaçtığı endişe ve gerginlik. Sendikalara, yasal derneklere üye olmaktan, yönetici olmaktan başka "suçu" olmayan insanların her an "vatandaşlıktan atılma" tehdidi altında tutulması.

4. Bedelli askerlik sorunu: Her yıl ortalama 10 bin gencin 15'er bin Mark bedel ödemeye devam etmelerinin yarattığı zorluklar,

5. ABD ile imzalanan "Üsler Anlaşması" konusu: Her yıl Türkiye'ye gönderilen askerlik bedellerinin askeri dış borç ödemelerine aktarıldığı koşullarda, ABD ile imzalanan SEIA'nın askeri dış borçlar sorununu daha ağırlaştırması, anlaşmanın uzatılmasıyla ilgili ek mektubun askıya alındığının açıklanmasına rağmen üslerin faaliyetlerine devam etmesi.

6. Kürt halkının durumu: Batı Berlin'deki 120 bin Türkiyeli'nin 40 binini Kürtlerin oluşturduğu gözönünde tutulduğunda, devlet kuvvetlerinin Kürt halkını hedefleyen, halka terör estiren, 10 milyonu aşkın Kürt'ü göçe zorlayan uygulamaların göçmen işçiler arasında büyük tepki yaratması. Hükümetin Kürt varlığını reddetmesi. Konuları üzerinde duruldu.

kalım:

"Komünistler, sendikaların partilerden, devletten ve patronlardan bağımsız olması, geniş sendika-içi demokrasi temelinde başına buyruk faaliyet gösteren kuruluşlar olması gerektiği görülmüştür" (Yol ve Amaç, Temmuz 1985, s. 124). (Burada hemen ekleyelim; sendikaların 'bağımsızlığı' ile 'tarafsızlığı' birbirine karıştırılmamalıdır. Sendikalar, hiçbir zaman 'tarafsız' olmamalıdır.) Yine aynı yazıda yazar, genel olarak yığın örgütleri konusunda Yunanistan Komünist Partisi'nin 10. Kongre belgelerinden şu alıntıyı yapıyor: "Komünistler, yığın örgütlerini kendi programları olan bağımsız örgütler olarak görmelidirler" (agy s. 123).

O halde yığın örgütlerini "yan örgütler", "bizim örgütler" vb. olarak görmek, düşünmekten süratle vazgeçmeliyiz. Aksi takdirde bu, yığın örgütlerinin genişlemesini engelleyeceği gibi, bizi de dar pratikçiliğe hapsedecektir; yığın örgütü kitlesini **salt** arasından komünistlerin çıkabileceği (çıkartılabileceği) bir kitle olarak görme yanlışına da götürecektir.

Öyleyse yığın örgütlerinde hiç mi olmayacağız? Elbette olacağız. "Komünistler, yığınların olduğu her yerde, tüm örgütlerde çalışmalıdır" (agy s. 123). Yığın örgütlerinde çalışan komünistler "çalışmalarda tüm öteki üyelere örnek olma, yığın örgütlerinin bağımsızlığı ve örgüt-içi demokrasi ilkelerine uyma ve bunları savunma görevi" (agy s. 125) ile karşı karşıyadırlar. Yani bizler sıradan, aktif birer üye olarak da yığın örgütlerinde var olabiliriz. Ve olmalıyız da.

Ancak, yığın örgütünde var olmayı onun yönetiminde "ağırlıklı olma", ya da onu "etkimiz altında tutma" biçiminde anlamamalıyız. Bu anlayış bizi, yığın örgütlerinde olmanın yolunun ancak onun yönetiminde çoğunluğu oluşturarak söz sahibi olma (olmazsa olmaz) seçeneği ile sınırlandıracaktır. Bu da pratikte yaşandığı gibi, yeni yönetim kurulları oluşturmada partilileri arama ya da partili olmaya en yakın adayı (yeterli koşullara sahip olmasa da) yönetim kuruluna almadan önce partili-

yapma, gibi yanlışlara sürükleyecektir.

Yığın örgütlerinde, aynı istemleri paylaşan, bunun için savaşım veren herkesle birlikte olmak zorundayız. Konferans tezlerimizle ilişkin yazılı açıklamalarda; bugün hiçbir siyasetin demokrasi, ekonomik ve sosyal haklar savaşımında tek başına başarılı olmayacağı açıkça yazılıyor. En geniş güçlerin birlikteliğini savunuyoruz. Çünkü "savaşım içinde kurulan yığın örgütleri doğru belgiler ve ortak eylem biçimleri arayıp bulmalıydılar, çünkü bu nun, ileride sol ve demokratik güçlerin birliğinin kurulması olanaklarının genişlemesi için önemi vardır". (agy, s. 125, Hindistan Komünist Partisi'nin 11. Kongre belgelerinden).

O halde yığın örgütlerinin yönetici ve kadroları arasında **hep** partili ve sempatizan aramak niye?

Kuşkusuz bir yığın örgütünün yöneticilerinin çoğunluğunun partili olması işi pek çok kolaylaştıracaktır. Ama doğru mudur bu? İstedikimiz, aldığımız her kararı herkesin itirazsız kabul etmesi midir? Hayır. O halde, doğruluğuna inandığımız girişimler konusunda karşımızdakileri ikna etmek gibi bir yükümlülükle karşı karşıyayız. Bu kuşkusuz ki zordur. "Bizim politikamız doğrudur. Dostlarımızı ikna edemiyorsak gerektiği gibi anlatamıyoruz demektir". (Atılım, 15 Ağustos, 'Hem İş Yapmak Hem de İş Üzerinde Öğrenmek' adlı yazıdan, s. 9)

Daha çok yığının, yığın örgütünde bir araya gelmesine çalışmalıyız. Bunun bir yolu, yığınların kendi çıkarlarının bu yığın örgütünde savunulduğunu görmesi, buna inanması ve aynı hakları savunma her kesimin **kendisini** yığın örgütünün içinde ve hatta yönetiminde söz sahibi olarak görebilmesidir.

Yığın örgütlerinde partililer olacağı gibi, bu alanda görev yapan parti birimleri de olmalıdır. Bu parti biriminin görevi ne olmalıdır?

"Biz TKP olarak bir yığın örgütünü yönetmemeliyiz. Ülke parti komitelerinin ve söz konusu alanda çalışan parti komitesinin görevi orayı yönetmek değildir. Bu görev yönetim kuruluna aittir. Parti komitesinin görevi, bu yönet-

me işinde yönetim kuruluna yardımcı olmak ve yönlendirmektir." (Atılım, 1 Kasım '86, 'Bir Ülke Parti Örgütünün Sunduğu Rapor'dan', s. 4)*. Yığın örgütünde görev yapan parti birimi, "yığın örgütü üyelerinin partili ya da sempatizan olduklarını unutmamalıdır, legal örgütün üyelerinin tek tek parti örgütleri tarafından yönlendirilmesini beklememelidir. Her örgütün kendi üyeleriyle ilgilenme ve onlara yönelik çalışmalar yapma ve onları yönlendirme görevi, o örgütün yönetim kuruluna aittir. Bu görev parti örgütlerine havale edilemez; edilirse o yönetim kurulunun ne saygınlığı ne de varlık nedeni kalır". (agy)

Aksi takdirde, sıkça yaptığımız gibi, parti birimi ile yönetim kurulunu üst üste çakırtmış oluruz. Böyle olunca da parti biriminin toplantılarında yönetim kurullarında konuşulması gereken konular konuşulabilmekte, parti biriminin toplantı gündemi ile yığın örgütü'nün yönetim kurulu gündemi arasında hiç fark kalmamaktadır. Ya da herhangi bir kentteki parti birimi, rahatlıkla, bir yığın örgütünün o kentteki "çalışma grubu" olarak değerlendirilebilmektedir.

Yığın örgütlerinde aktif çalışmamız, daha geniş yığınların demokrasi savaşımına çekilmesini sağlamalıdır. Bu, partimizin de daha geniş yığınlarla bağlanması demektir. Unutmamalıyız ki; "partimiz yığınlarla olan bağı arttıkça güçlenecektir".

Son söz yine Y.Krasin'in: "Komünist partileri yığınlar arasındaki çalışmalarını komünistlerin kendi başlarına aktif faaliyette bulunması temelinde yürütürler.

Komünist partilerini güçlü kılan, üyelerinin aktif çalışmalarıdır." (Krasin'in sözü geçen yazısı, s. 127).

(*) Hemen belirtelim ki, aynı yazıda yığın örgütlerine bakış açısı pek çok yerde doğru biçimde konduğu halde, yazının bir yerinde geçen 'yığın örgütlerinin yan örgütlerimiz' olduğu paragrafına katılmak mümkün değildir ve yazının bütünü ile çalışmaktadır.